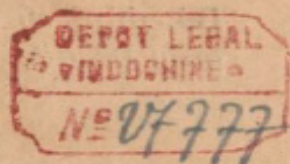

TÚ HOA

BÔNG MƠ

TIỂU THUYẾT

NHÀ XUẤT BẢN ĐỜI NAY

30 ĐƯỜNG QUAN THÁNH, HANOI

16° Indoch.

981

BÓNG MƠ

TÚ HOA

@TIEULUN 2024

I

Dừng lại trước bàn bán nguyệt kê dựa của sổ, Lan lơ đãng đưa tay lật quyển « Chồng Tôi » mắt vờ vẫn nhìn ra đường.

Gió chiều phưởng phất thoảng đem lại mùi hương ngào ngạt của mấy đoá tường vi vừa nở cuối sân, nhưng hôm nay Lan không thở sướng trước hương thơm của hoa, cũng không buồn sâu soi những cánh thắm tươi nhún nhảy theo chiều gió khoe sắc đẹp đương thì. Nàng lạnh lùng quay vô.

Hoàng-hôn đã rũ bóng, cảnh vật chìm lần trong u tối, Lan vặn đèn lên rồi uể oải nằm xuống ghế xích-đu, nghe ngóng từ tiếng xe qua lại. Cái yên lặng từng chập ở ngoài làm Lan bức dọc thêm. Nàng đứng dậy sửa tấm nấp bàn thẳng thớm, sắp mấy gói thêu ngay ngắn hơn. Xong nàng ngồi xuống ghế cầm tờ báo lên cố đọc. Lan có đọc một chữ nào. Nàng lật trang này qua trang khác, mà mắt hết nhìn đồng hồ lại nhìn ra ngõ.

Bỗng có tiếng giày khua trên sân, rồi tiếng sáo miệng thường lệ tiếp theo. Chương về ! Lan buông vội tờ báo, dựa lưng vào ghế làm ra mặt hờn dỗi, để khi vào nhà thế nào Chương cũng thấy liền sự căm tức của người vợ đẹp đang mỗi lòng chờ đợi.

Chương cầm bó hoa hí hờn bước vô. Lan nhìn chồng rồi đưa mắt lên đồng hồ treo trên tường vừa chỉ đúng tám giờ. Chương trông theo mỉm cười, hiểu rằng Lan bảo khéo chàng về trễ. Tin chắc rằng cái hôn nồng nàn và cái vuốt ve âu yếm sẽ làm Lan nguôi giận, chàng bước đến gần vợ nói đùa :

- Hường này thiệt đẹp mình nhé, nhưng Hường còn thua Lan của anh xa. Có đều Lan bữa nay hơi sâu một chút.

Lan chưa mát lòng, nàng ngồi yên chưa chát hỏi :

- Bó hoa... vì tình hay theo lệ ?

Chương để bó hoa lên bàn nghiêm trang đáp :

- Vì tình hay theo lệ cái đó tùy mình nghĩ, dẫu sao mình cũng nên nhận : tôi đã vì mình chịu khó đem về.

- Em cảm ơn mình !

Gắng nói một câu dịu ngọt, Lan quá sức nén lòng. Bao nhiêu bực tức dồn lên cổ, nàng trách chồng :

- Tại sao mình về trễ hoài ?

Khó chịu với cử chỉ trái lạ ấy, Chương vẫn êm ái cắt nghĩa :

- Tôi có muốn về trễ làm gì ! Máy bữa rầy anh Sinh khó ở, tôi phải thay anh coi sóc bài vở, về sớm sao được.

Chương chưa hiểu ý vợ. Lan cần gì chàng dài giòng chung ra duyên cớ. Nàng chỉ mong : chàng biết nổi bất bình của nàng. Thế thôi. Chân tánh ham gây gổ, tra làm nghịch thường ngày, Chương hết muốn mơn trớn dỗ dành vợ. Chàng rán xua đuôi ý tưởng buồn rầu thoáng hiện trong trí, thủng thẳng bước qua phòng ăn.

Dòm thấy chén đĩa không trên bàn, Chương dợm quay đi, Lan đã cao giọng :

- Cơm chưa dọn phải đợi mình về !
- Được, tôi chờ. Con bé đầu rồi mình ?
- Mình cũng biết nó ngủ rồi giờ này !
- Mình cũng biết tôi muốn thấy mặt con tôi mỗi lần tôi về.
- Con nít có thức được như người lớn vậy sao ?

Chương nói tức :

- Tôi về được chừng nào thì về, tôi nói với mình hoài. Mình cho nó ngủ trễ một chút hại gì ?

Dứt câu Chương vào phòng, Lan chạy theo kéo

Chương lại :

- Mình không được phá con Huệ dậy.

Chương hắt tay Lan :

- Tôi có quyền !

Biết chồng nổi nóng Lan im lặng theo sau, ngẫm trông Huệ làm nũng tròn đêm nay để nàng thêm có nặng nhẹ Chương.

Chương bước lại bên giường sắt nhỏ, cẩn thận vén màn, Huệ nằm ngủ êm ái, ngon lành, hơi thở đều đều dưới lớp mền mỏng. Chương âu yếm nhìn con. Gương mặt ngây thơ tươi tắn của Huệ khiến chàng trong phút chút cảm thấy tâm hồn cũng tươi tắn, ngây thơ trong sạch như đứa bé. Chàng quên buồn, quên mệt, quên cả những lời chua chát mới nghe, đưa tay vuốt tóc con mỉm cười sung sướng.

Hơi nóng ẩm bàn tay chàng làm con bé thức giấc. Huệ mở to đôi mắt nhìn cha mừng rỡ rồi tóc mền ngồi dậy ôm cổ Chương hỏi lia lịa :

- Ba mới về hả ba ? Sao ba về khuya vậy ba ? Ba có mua kẹo cho con hôn ?

- Ba lật đật về ba quên. Để mai ba mua đèn con một hộp thiếp lớn, con chịu hôn ?

- Chịu, mà ba nhớ mua cho má một hộp với nghe ba.

Lan đứng dựa cửa trông theo Chương từ chút cử động. Trước bức tranh đơn giản, đầy thi vị thiêng liêng của tình cha con, Lan bị giận hờn nhỏ nhen án mất tình cảm. Nàng trách chồng :

- Thế nào mình cũng phá con nhỏ dậy. Thiệt lạ ! Lát nữa nó không chịu ngủ thì mình dỗ lấy.

Chương thân-nhiên ôm con đùa bỡn. Huệ tuy mừng cha nhưng còn ngái ngủ. Nó ráng nhượng mắt, miệng ngáp vắn, ngáp dài. Chương đặt con xuống đắp mền lại, bảo :

- Con ngủ đi, cho ngoan nhé, rồi mai ba thưởng.

Huệ riu riu nhắm mắt. Nhưng liền đó con bé ngồi dậy mò kiếm quanh mình :

- Ba à, con gấu của con đâu rồi ?

Chương cúi lượm con gấu đen nằm dưới đất đưa cho Huệ. Huệ ôm vào lòng rồi hỏi nữa :

- Con mèo, con mèo mun.

Chương mỉm cười xách tai con mèo ngồi chong góc trong góc giường đặt trên gối Huệ :

- Gấu đây, mèo đây đủ rồi, bây giờ thì còn ba nữa, phải hôn ?

Huê cười, nằm xuống ôm chặt hai con vật :

- Bé ngủ mà con mèo cũng ngủ, con gấu cũng ngủ nghe ba.

Chương kéo kín mànng trở ra. Chàng liếc thấy Lan vẫn lờm chàng nên lặng thinh đi thay đồ.

Cơm dọn xong. Những món ăn còn nóng bốc hơi lên nghi-ngút thơm tho. Chương, Lan ngồi lại bàn, không ai buồn nói tới ai. Bữa ăn tẻ ngắt làm chị vú cũng khó chịu nên lên ra sau bếp. Tối tuần trắng miệng, Lan vụt nói :

- Độ rầy chị vú hay thầy kiện, mình la dùm tôi.

Chương khó chịu :

- Mình cứ bảo thẳng chị, cần gì tôi ?

- Nói vậy ai ăn hiếp tôi mình cũng mặc ?

- Ai ăn hiếp mình đâu ? Chuyện tôi tớ trong nhà tự quyền mình phân xử. Chẳng lẽ tôi là đàn ông lại đi nói vật nói mặc ?

Chị vú bước lên, Chương vừa uống cạn ly nước đá.

Muốn tỏ mình khéo hầu, chị lẹ tay lấy chai nước rót vào ly Chương. Vì đứng thất thế chị trượt chân, nước văng tung toé đầy bàn.

Sẵn vợ nói khích, giờ tận mắt thấy chỗ vụng về của chị, Chương đập bàn quát lớn :

- Khốn nạn ! Thiệt khốn nạn quá ! Chị nghỉ đi...

Chị vú ngoe ngoáy xuống bếp lảm bảm : Nghỉ thì nghỉ.

Lan trách chồng :

- Chị vú thôi nữa, ai giữ con Huệ, ai đi chợ ?

- Thì mình biểu tôi rầy !

- Tôi biểu mình rầy chớ tôi có biểu mình đuổi sao ?

Ngồi ăn cơm tới giờ Chương mới nhích miệng cười. Lan cũng cười.

- Mình này tôi đòi ý rồi.

Chương dương mắt nhìn Lan. Nàng tiếp :

- Từ rầy mình đừng nói động tới đứa ở của tôi.

- Tưởng gì chớ chuyện ấy thì sẵn lòng.

Trở ra phòng khách, Chương nằm trên ghế xích-đu,

Lan mở bó hương tằm mằm cắm vào bình vừa ngắm nghĩa. Bỗng Chương quay hỏi vợ :

- Mình có chắc chị vú thôi thiệt ?
- Chị muốn đi lâu rồi.

Chương nhồm dậy :

- Đó thấy chưa, có phải tại tôi đâu.
- Thôi đi, đừng bàu chữa. Mình không đuổi làm sao chị đâm nghĩ ngang ?
- Nói vậy phần nửa tại chị, phần nửa tại tôi. Mà mình kiếm người thế liền được không.

- Thế bây giờ ?

Chương tỉnh nghịch nhìn vợ chậm rãi đáp :

- Chẳng bây giờ e lát nữa Chương chết nghiền cà-phê.

Lan nói lấy :

- Có lẽ tôi không biết làm cà-phê.
- Nếu Lan sẵn lòng còn phải nói gì !

Một ý thoáng qua, Chương đứng dậy bảo vợ :

- Mình sửa soạn đi chơi với tôi.

- Đi đâu ?

- Xi-nê. Bữa nay « A Sam » chớp tuồng « Masque de Cire » hay lắm. Mới lần đầu chiếu phim màu. Mình đi ngay không trễ thời-sự thôi.

- Tuồng ấy tôi không thích. Hay chúng mình đi « Tabarin » ?

- Bữa nay tôi mệt quá nhảy gì được.

Lan buồn bã đáp :

- Thôi xem chớp bóng.

Thấy vợ nhận lời một cách gượng gạo, Chương cũng không vui. Chàng nói xui-xị :

- Đi « Tabarin » thì đi tùy ý mình.

Lan ngồi xuống ghế thờ dài :

- Mỗi lần tôi được chút vui vẻ nào là mình phá ngay. Cứ thế ấy mãi.

Lần này Chương không đáp. Chàng chấp tay ra sau, chậm rãi đi qua đi lại. Chỉ có mỗi một cuộc đi chơi để giải trí đã bị sự trái chướng của Lan hủy hoại, chàng còn nói đến hay nghĩ đến làm chi nữa.

Những phút êm ái vừa nhóm đã tan. Mầm bất hòa đương ngấm ngấm đâm chồi nảy nhánh trong lòng đôi bên khiến Chương, Lan khó tìm một âu yếm con con và hiểu lầm nhau từ việc làm, từ lời nói. Càng gần càng thấy cách xa.

Đi chán, Chương dừng lại gõ nhịp trên bàn, nhìn Lan vùng vằng xây lưng phía chàng. Biết vẻ khăng khăng muốn gây sự, Chương vào phòng lấy bóp bỏ túi, rồi đi thẳng ra cửa. Tới thêm, chàng quay lại nói với :

Tôi không hiểu mình muốn cái gì ?

II

Chương mở cửa ra đường. Chàng thẳng xuống ga, quẹo lại Lăng Ông rẽ sang phía Cầu Bông. Chàng bước thong thả tự nhiên như đã định lối trước. Thật ra chàng có định đi đâu. Trong lúc giận vợ, chàng muốn đi, đi cho thật xa nơi mà chàng thấy bức bối tòi túng.

Đêm nay không trăng, đường Hàng Bàng thưa khách dong chơi. Cảnh lặng lẽ ấy rất dễ chịu cho trí nghĩ đang quay lộn của Chương.

Tán tuồng nghịch ý vừa rồi làm cho Chương vượt quá sức dằn. Thường ngày chàng là người biết nhẫn nhịn hay bỏ qua. Tối nay sự nhẫn nhịn đi quá mực thường, khiến trí óc chàng đảo ngược.

Chương không còn bình tĩnh suy nghĩ chàng nên nhượng Lan hay gây trở lại. Chàng chỉ thấy chàng cần vắng vẻ, làn không khí mát và đừng nghe những câu nhức óc.

Ngày mới lấy nhau, ngây ngất với hương nhụy đầu tiên của ái tình, Chương trông Lan hoàn toàn khả ái. Nhiều năm qua, cuộc sống hàng ngày vạch lằn tẻ nhạt Lan rõ ràng tỉ mỉ. Chương chẳng còn ngờ vực chi nữa. Chàng bắt đầu bức mình vì những cử chỉ trái lạ khó sử

của Lan.

Mùi lúa chín ở mấy thửa ruộng hai bên đường theo gió nhẹ bay lên. Chương cảm thấy tâm hồn trở lại bình thản. Càng đi xa, hình ảnh giận dữ của Lan mờ dần trong trí, những câu khêu khích nặng nề lặn dần bên tai. Từ xa xăm Chương như nghe một giọng ngọt ngào, ân ái, như thấy một bóng tươi đẹp thướt tha. Giọng nói ấy, hình ảnh ấy là Lan của chàng sáu năm về trước. Rồi quãng đời đậm ấm, vui vẻ đã qua hiện lại rõ ràng trong ký ức. Một cảnh gia đình thanh thú mà hôm nay đã thành cái ổ chứa đủ buồn rầu và trái ý.

Chương lấy vợ rất sớm. Năm hai mươi tuổi ra trường, Chương hiệp với một nhóm thanh niên kẻ công, người của xuất bản tờ báo. Muốn tờ báo được có giá trị, chàng và các bạn gắng sức làm việc. Bao nhiêu tâm trí để dồn vào công việc, Chương từ hẵn các sự vui đùa thích chí, cả sự do phóng lãng của tuổi thiếu niên. Nghiêm trang ra đời, chàng tự vạch một con đường thẳng thắn.

Lòng hăng-hải làm việc, sự mệt nhọc sau những giờ cố gắng bắt chàng ao ước một cảnh gia đình êm ấm. Lấy vợ đối với chàng đã thành điều tối cần. Chàng nhất định cưới vợ.

Chương chưa hề mơ mộng xa xôi những yêu đương tuyệt vời, lãng mạn, chưa biết cái sâu sắc bí hiểm, thành

bại của ái tình. Chàng không hiểu cái tính nên thơ.

Việc trăm năm hệ trọng xuất đời, Chương coi như một chuyện cần dùng nào vậy. Chàng không cần thận lọc lừa, kén chọn, hỏi hả thiệt hành ý muốn. Quan-niệm gia đình của chàng lúc bấy giờ là tìm người vợ chàng thương được. Thế rồi chàng lấy Lan, một thiếu nữ đài các, xinh đẹp.

Đi ngang Cầu Bông, luồng gió lạnh từ giòng sông đưa lên, Chương dừng mình. Chàng bùi ngùi nhìn lại cảnh ngộ mình. Từ lâu Lan thay đổi tánh tình. Mỗi cử chỉ, mỗi lời nói đều trái tai chướng mắt. Chàng cố tìm hiểu mầm bất hòa từ đâu nảy sanh, chàng chỉ thấy gia đình chàng bớt yên vui.

Qua khỏi cầu, ánh sáng rực rỡ hai bên phố lộ chàng ra cõi thật. Chàng ngoái lại trông băng khuâng :

- Mình qua cầu lúc nào không hay, cũng như mình rời cảnh phúc bao giờ mà vẫn không nhận thấy. Biết đâu...

Nghĩ chưa chọn ý, những hình ảnh, những lời nói hiện rồi rít trong trí óc đương hỗn loạn của Chương.

Qua khỏi rạp « Petit Casino Dakao » đến đầu đường « Albert 1er » Chương đứng dừng lại. Chàng lưỡng lự thăm hỏi : « Nên đi vớ vẫn mãi hay ngoan hơn trở về? » Sau lưng chàng, trong bóng đêm dày, sẵn có một tòa

nhà tự chàng tạo lập, một người vợ chàng thương yêu, một đứa con chàng quý mến. Rồi bỏ bằng ấy thứ để đi đâu, để làm gì ? Phút chút Chương thấy rõ tánh kiêu căng vô lý của chàng. Những mích lòng nhỏ mọn có làm sao phá đổ cuộc đời bình dị chàng hằng ước mơ, cảnh hạnh phúc chàng dày công xây đắp ? Những ý nghĩ hạnh phúc phớt qua trí chàng như một bóng mơ. Chàng không có phước, thế thì gấp gì về nhà ? Chương muốn kéo dài sự bất hòa, chàng về trễ chừng nào càng hay. Tới trước « Bar » kề bên nhà chớp bóng « A. Sam », Chương muốn vô gọi đồ uống giải khát để kéo thời giờ xa nhà dài thêm. Nhưng ánh sáng những ngọn đèn phía trong, tiếng đàn hát rộn rịp bên rạp hát khiến chàng nghĩ đến sự chán nản nặng nề, khó chịu. Chương muốn được yên tĩnh hơn.

Bên mé đường có tiệm nước khách trú. Chung quanh những bàn nhỏ nhỏ, một đám người chừng những con bạc và phu xe quây quần ăn uống chuyện vãn. Trong bọn có hai cô ả giang hồ. Chương chưa từng chung chạ với hạng người ấy, muốn quay đi, nhưng không hiểu sao chơn chàng lại bước về. Tìm một chỗ trong xa, Chương ngồi lặng yên nhìn theo hơi nóng trong tách cà-phê bốc lên. Chương vợ vẫn vì hơi nóng kia cũng như hơi nóng của lòng người, bốc lên rồi tan lần. Tuy vậy người nào hấp tấp trước tách cà-phê nóng, chỉ khô phỏng môi chút đỉnh thôi, còn hơi nóng lòng người không khéo sẽ tụ lại

thành vết mây đen càng bữa càng dày.

Một cậu trong bọn tinh ranh nhìn Chương ghé bên tai cô áo tím bảo nhỏ. Cô kia hội ý gật đầu, cất tiếng ca mấy câu vọng cổ Bạc-liêu :

Cái buồn hiu quạnh là cái buồn sâu xa và đau đớn.

Ồi hỡi con người sao không cọt bõn cho thỏa cái tuổi xuân xanh...

Làm chi thân thơ, thơ thân rồi lại mơ mộng...

Chương vờ bụng tách uống cười thâm. Hạng căn bã của đời vẫn còn được sự vui vẻ đầy đủ. Họ hơn chàng. Chương uống thêm vài hớp đứng dậy trả tiền đi ra.

Không khí bên ngoài lạnh hơn, Chương lủi thủi bước. Chàng không định đi đâu, nhưng chàng hiểu đã trở lại con đường ban nãy. Đường vắng dần. Chương hơi buồn. Căn phòng ấm áp hiện ra một lượt với Lan kiều diễm, xinh tươi, chàng nong nả muốn về liền. Chương cảm như có một sức mạnh kéo chàng mau tìm thú yên tĩnh giữa vợ con.

Yên tĩnh ?... Chương cố tin như vậy. Không khí thanh khoáng, cái rộn rịp hai bên phố âm thầm làm nguôi bớt sự hờn giận đã xui chàng ngoe nguẩy ra đi. Cùng với tấm lòng dịu dịu, chàng có ý nghĩ tha thứ và hối hận.

Tại sao chàng rủ vợ đi chơi rồi bỏ nàng ở nhà một mình với đứa con say ngủ ? Tưởng tượng những giọt nước mắt nũng nịu của Lan, Chương ái ngại đưa đồng hồ tay dưới đèn đường xem giờ. Không trễ chi lắm. Chương bước lên xe kéo hối chạy. Ngồi trên xe ôn lại các chuyện đã xảy ra, chàng tự nhủ thầm :

- Thiệt vô lý.

III

Sau khi Chương giận bỏ đi, Lan như cỏi bót nặng nề. Buổi tối nay sẽ được vui vẻ hơn nếu nàng đồng ý Chương trong cuộc đi chơi. Thấy chồng với mình mãi nghịch nhau, Lan thà chịu ở nhà. Theo nàng, cái vui hồng chẳng mấy làm cho nàng buồn tiếc... Nàng chỉ lâm lâm mong Chương chất chồng thêm tội. Mỗi một sơ sót gì của Chương là mỗi một lợi khí mà nàng biết cách dùng.

Có nhiều thì giờ dường để cho ta mơ mộng. Dầu ta không muốn ta cũng không sao đừng suy nghĩ vẩn vơ. Chương đi, con Huê ngủ, Lan hoàn toàn quanh quẽ trong căn phòng rộng. Nàng cảm thấy một nỗi vắng lặng mênh mông tràn ngập tâm hồn, uể oải ngồi ngã lưng trên ghế, băng khuâng.

Lan đẹp lắm. Nàng thường tự hào vì sắc đẹp của nàng. Biết bao lần xung đột với chồng, nàng kiêu hãnh nói :

- Khi tôi xa mình rồi, mình đừng ngại tôi sẽ bơ vơ.

Có lần nào Chương không tức tối, nhưng bao giờ chàng dám bảo thẳng :

- Được vậy càng tốt, mình cứ đi.

Lan đứng dậy đến trước tủ gương âu yếm tự ngắm bóng mình, mỉm cười. Nàng vẫn đẹp, vẫn tươi, vẫn quyến rũ như xưa. Trở lại ghế, Lan bình tĩnh ngồi đợi chồng. Thế nào Chương cũng về. Chương có làm sao xa nàng được dễ dàng. Nàng há chẳng từng chinh phục Chương lúc nào tùy ý ?

Lan xem sắc đẹp nàng như lần roi điện của nhà tuần dưỡng, Chương là con mãnh thú bị nàng thu phục. Nàng đã nghiệm thấy mỗi khi gần Chương nét yêu kiều nàng từng thắng hết các ý nghĩ, lẽ phải và sự cứng rắn của Chương. Nàng khinh thường những bức dọc buồn chán của chồng, an nhiên chờ giờ hòa thuận trở lại. Nàng ngờ đâu cái êm ấm gia đình nàng tin chắc còn nguyên vẹn chỉ là êm ấm gượng gạo chốc lát của hai khát vọng và rất nhiều thói quen.

Lan không phải tín đồ của yêu đương. Ngày bước lên xe hoa về nhà chồng, nàng bỏ thờ như dự một cuộc lãng du. Sống giữa Sài thành hoa lệ, sắc xuân tươi sớm quen biết bao trai trẻ si tình, Lan thấy sự lấy chồng rất dễ dàng, nàng tính thầm chừng nào muốn, nàng cứ tự tiện mà lựa. Lan vui vẻ nghĩ đến ngày kia Lan sẽ có một người bạn, một gia đình và sống cuộc đời phong lưu nhàn nhã. Với Lan, lấy chồng như sắp được thêm món phù hoa. Có ai mách nàng được biết người đàn bà phải tín ngưỡng vào hôn nhân để tìm lẽ sống và hạnh

phúc trong bốn phận làm vợ. Lan lấy Chương để mà yêu nhưng yêu bằng trái tim chưa từng tha thiết đập vì ái tình.

Những kẻ không hề biết sự vô cùng tận của trời đất, nhìn những lớn lao nào cũng tưởng có chừng hạn. Lan thấy tấm lòng đối với Chương thẳng thắn, đúng mực. Nàng đâu hiểu ái tình cũng như vũ trụ vẫn vô cùng, vô tận. Nàng yêu Chương một cách dịu dàng chơn thật, song thiếu sâu xa và không bền chắc.

Từng làn mây mỏng lần hồi phủ bóng nặng nề trên nền hạnh phúc mong manh. Mây càng chập chồng bao nhiêu, giây thân ái càng chần mảnh bấy nhiêu. Gia đình Lan đã biến thành nơi hội họp giữa đôi bạn. Ái tình chỉ còn một chấm rất nhỏ. Lan định ninh nàng làm đầy đủ bốn phận. Nàng không hay quanh mình nàng vẫn có nhiều cuộc tình duyên tốt đẹp hơn. Chơn hạnh phúc bao lớp trong những tấm lòng sâu kín làm sao đến được dưới mắt kẻ qua đường.

Lan đâu biết trách nhiệm người đàn bà phải gây vui vẻ, êm ấm trong gia đình. Đàn ông vì sự cố gắng làm việc hàng ngày, có thời giờ đâu lo lắng từ cử chỉ vật vạnh cho tiêm tất khéo léo trong cái sống thân mật. Mỗi khi về nhà, họ cần nghỉ ngơi thong thả. Làm tờ báo cho mình, Chương đem hết tài sức vào công việc. Sau nhiều giờ mệt nhọc, chàng muốn tìm thanh thoi quên lãng bên

người vợ đẹp, ngoan. Đáng lẽ Lan nên nghĩ cách chiều chuộng nhường nhịn chàng ; Lan không nhường nhịn.

Tối nay vừa thấy mặt Chương, Lan kiểm từ duyên có nhỏ mọn để gây. Chương đâu kịp đề phòng cái lẽ. Cả ngày vui đầu trong đông giấy, Chương muốn sanh sự làm chi. Thấy tánh tình chồng ngày càng biến đổi Lan ngạc nhiên. Nàng đâu hiểu chính nàng đã biến đổi Chương. Hố chia rẽ giữa vợ chồng Lan ngày càng lan rộng. Dường như hờ dip trông thấy mặt là xung đột. Xung đột từ lời nói, từ câu chuyện hết sức vô lý.

Những cuộc cãi vã nói tiếp kịch liệt hơn và dứt bằng cái lạnh lùng buồn tẻ. Lần thứ nhứt Chương bỏ ra đi không cho Lan biết chàng đi đâu, giờ nào về. Thỉnh thoảng dòm chừng đồng hồ, Lan định ngồi nán mười một giờ sẽ đi nghỉ. Thời khắc đến gần, Lan hồi hộp sợ Chương về trước. Nàng muốn khi về Chương tự tìm nàng trên giường để nhìn một vẻ mặt hoặc buồn giận, hay thản nhiên. Nàng lưỡng lự chưa biết phải chọn cử chỉ nào cho Chương lưu ý. Mảng nghĩ cách chinh phục và trả thù, Lan quên thành thật hỏi lại lòng : Nàng có buồn, có giận không ?

Đồng hồ trên tường thong thả buông mười một tiếng thì cũng vừa có tiếng xe ngừng trước ngõ; Lan lẹ làng đứng dậy vào phòng nằm. Chương đẩy cửa vào nhà. Đèn còn sáng, cái gối thêu Lan dựa chưa kịp sửa còn

bèo nhèo trên ghế. Chương búi ngủi đoán chừng Lan đã ngồi chờ chàng lâu lắm. Chàng đóng cửa, giữ gối ngồi xuống, bình tĩnh như vừa rồi không xảy ra chuyện gì. Cảnh ào ạt hỗn độn ngoài Đất-Hộ làm lòng chàng dịu bớt. Chương hết hờn vợ. Bên sự tha thứ, Chương cảm thấy một khát khao mon trốn, chàng đứng dậy vào phòng.

Nãy giờ Lan nằm yên giả ngủ, tai lóng từ chút cử động của Chương. Nghe chàng lẹ bước đến gần, Lan mỉm cười tự bảo :

- Thiệt vô lý !

Chương say đắm cúi nhìn vợ. Lan đẹp lắm. Biết chồng đương nhìn Lan sẽ cựa mình mở mắt ra. Trông sắc mặt Chương vẫn hớn hờ tự nhiên : bao nhiêu hờn giận vừa lắng xuống đã dậy lên, nụ cười tươi tắt hẳn. Nàng không muốn Chương thấy nàng đã nguôi ngoai.

Chương mon man mớ tóc đen mịn của vợ, bỗng Lan đẩy tay chàng lẩn tuột vô vách :

- Làm ơn để tôi ngủ.

Chương lặng thinh vặn tắt đèn. Cái chán nản chàng cố tìm đủ cách xua đuổi đã trở lại. Chàng buồn rầu nghĩ thầm :

- Bao giờ rồi cũng một thế ấy !

Trong bóng tối Chương mơ màng thấy cảnh hạnh phúc lu mờ. Chàng ái ngại nghĩ đến tánh kiêu căng vô lý của Lan khiến nàng thà chết chứ chẳng thà nhường bước để hòa hảo. Leo lên giường, Chương định gối giấc ngủ. Vừa khi Lan trở mình qua choàng tay lên vai chàng, Chương thoát gỡ tay Lan, day mặt ra ngoài :

- Làm ơn để tôi ngủ.

Tình âu yếm giữa đôi vợ chồng trẻ càng bữa càng phai nhạt. Ái tình âm thầm chết dần. Chỉ còn bóng tối bao phủ mới thật biểu hiệu sự hòa hợp của hai bên thôi.

IV

Thường bữa Chương dậy rất sớm. Đêm qua, những rối rắm tâm trí với cuộc đi chơi bộ làm cho Chương mỗi một vừa tỉnh thần lẫn xác thịt. Chàng ngủ thẳng một giấc đến bảy giờ sáng. Không đánh thức Lan, một mình lay quay sửa soạn đi làm. Con vú thôi, Chương cũng không nhờ được Lan có thể dọn giúp chàng buổi ăn sáng, đành mang bụng đói ra đi.

Khi nào chúng ta chưa bị tâm sự gì ám ảnh, việc làm và ý nghĩ lặng lẽ trôi theo ngày qua, không bút rút lòng ta hay sao động trí ta. Trái lại nếu chúng ta đương bận nỗi buồn, vui hay giận hờn chẳng hạn, chúng ta bao giờ khỏi khắc khoải bồn chồn khi trí nhớ theo nhịp ngày bắt đầu làm việc.

Vừa thức giấc, Chương đã thấy lòng chua chát với chuyện ban hôm. Từ mấy lúc sau, Chương nghiệm hiểu niềm hòa khi xa hẳn gia đình chàng. Ngồi trên xe điện, chàng cố mọi hết khôn ngoan để tìm phương cứu chữa hạnh phúc sắp lung lay. Thế nào cũng phải cần sự vắng mặt một người, hoặc chàng, hoặc Lan. Tình yêu mong manh bị căng thẳng quá. Có làm sao giải đãi, tìm lần trở lại vui vẻ trong cái sống hằng ngày. Hay cùng đi với Lan ? Chàng chỉ mang theo các sự cực lòng khổ trí khắp mọi nơi.

Xuống ga « Catinat », Chương thấy ý định đã chắc. Nên có một chuyện gì khác lạ hơn cho chàng cũng như cho Lan ngoài cảnh đương sống. Tại sao chàng không dám thú thật chàng và Lan phải xa nhau một ít lâu ? Họa may những lời cay đắng khó chịu, những trận xung đột hàng ngày sẽ vùi lấp trong bỏ quên, để chàng thông thả tìm lại yên vui.

Chương gắng gỏi tin rằng giữa chàng và vợ chưa đến nổi tuyệt đường. Chàng có gì đáng trách ? Chàng có làm gì cho Lan phải trách. Chẳng qua nguồn chia rẽ chỉ do những cái không đâu, những lời nói vô nghĩa lý. Trời ban mai thật đẹp. Không khí mát mẻ, trong sáng bao bọc lên người và cảnh vật. Chương khoan khoái nhìn quanh. Kể qua lại hai bên đường đều có một vẻ mặt tươi tỉnh trong sạch. Chàng bồi hồi tự nhìn trong mặt kiến tiệp buồn chàng vừa đi qua, gương mặt bơ thờ mệt mỏi mà chàng coi như hiện ảnh của tâm hồn chàng.

Có gì nặng nề bằng khởi một ngày với lo buồn. Chương gằm mặt xuống nhấc từng bước. Mãi băng khuâng suy nghĩ chàng chạm nhằm một người đi nghịch lại phía chàng. Chương chỉ kịp thấy nét giận dữ trên mặt thiếu nữ và kịp nghe mấy lời :

- Lê đường đây lớn tại sao ông lấn tôi ?
- Xin lỗi cô tôi không thấy.

- Ông không thấy được tôi cũng lạ !

Thiếu nữ đi thẳng. Chương hồ thẹn quay vô nhà báo...

Lan thúc từ lâu. Muốn Chương đừng biết nàng nằm im chờ chàng đi.

Xe lửa chở gạch xúp-lê inh ỏi trước nhà. Huệ giựt mình mở mắt. Nó ngồi dậy, một tay xách con gấu, một tay nắm con mèo, leo xuống giường ra nhà sau. Không thấy chị vú, Huệ trở lên vén màn kêu Lan :

- Má ơi má, chị vú đâu mất biệt ?

- Nó thôi rồi. Con đói không ? Đi rửa mặt rồi má khuấy sữa cho.

Tuổi ngây thơ là tuổi rất ham thích những thay đổi bất ngờ. Mỗi một sự gì phá mất thói quen hàng ngày làm cho trẻ khoái trá lên. Huệ đi một chập, Lan nghe la inh ỏi bên buồng tắm. Nàng lật đật chạy qua thấy con đứng khóc thút thít bên hồ nước. Không đợi mẹ hỏi, Huệ nói :

- Má, con mèo, con gấu của con chết rồi.

- Ở đâu ?

- Con để nó ngồi trên miệng hồ đang rửa mặt, con lấy gáo múc nước, đựng nó, nó té xuống nước.

Lan mỉm cười vớt con mèo, con gấu lên đưa cho Huệ:

- Đem lau nó đi không nó chết lạnh giờ.

Huệ ôm về giường lấy mền trùm lại. Hôm nay Lan phải xuống bếp làm bữa ăn mai. Lên ngồi bàn, thấy vắng mặt cha, Huệ hỏi :

- Ba đâu rồi má ?

- Ba đi làm.

- Ba đi sao ba hồng hôn con ?

- Tại hồi nãy con còn ngủ.

Huệ ăn hết đĩa hột gà, cầm miếng bánh mì chạy đi chơi. Lan vừa uống cạn tách sữa. Nàng ngồi một mình vợ vẫn đưa tay mân mê cái muỗng để trong tách. Khác hơn Chương, chuyện xảy ra đêm hôm đối với Lan không nghĩa gì cả. Mỗi lần gây nhau, Lan để trút lỗi về chồng và phàn nàn chớ chi Chương chịu nhường nhịn thì mọi việc đều yên.

Lan không bao giờ tính có gia đình để hưởng hạnh phúc sâu xa, vững chắc. Nàng chỉ mong được sống một đời êm ấm sáng trong và bình tĩnh, Lan biết giờ này Chương đã ở nhà báo. Một ý tưởng thoáng đến, Lan bồi hồi ao ước sự tình cờ đưa chàng trở lại. Nhưng liền đó tánh kiêu căng khó sửa tiến đến xóa mất bóng mơ tươi.

Cũng trong lúc ấy, Chương uể oải mở từ bức thư ra đọc. Chàng thấy mất hết lòng hăng hái hàng ngày và hiểu rằng sự xích mích ngầm của chàng và Lan đã đem lại cái kết quả nặng nhọc ấy. Chàng cũng nhận rõ nếu giải hòa với vợ, có lẽ chàng sẽ yên tâm làm việc.

Đang khi bứt rứt khó chịu, Chương muốn Lan đi đâu ghé lại cho chàng được nói ít câu. Song lòng tự ái vô nghĩa gạt ngang ý tưởng cầu hòa dễ dãi ấy.

Biết không còn tìm đâu được sự an ủi, Chương chăm đọc mấy bức thơ, và đem xấp bài ra sửa. Sửa xong chàng cầm thẳng xuống nhà in. Vừa tới nấc thang chót, chàng vừa nghe người quản lý nói chuyện với một thiếu nữ :

- Tôi chỉ biết có bao nhiêu. Cô muốn hỏi kỹ hơn, cô hãy lại phòng làm việc của hội ở số 76 đường d'Espagne.

Thiếu nữ sắp đi ra. Người quản lý thấy Chương liền ra dấu cho thiếu nữ dừng lại :

- May quá, có ông Chương đây, ông có thể cắt nghĩa rành rẽ cho cô.

Chương bước tới, chàng thấy mặt thiếu nữ bỗng giật mình. Thiếu nữ vừa nhìn Chương cũng lộ vẻ ngạc nhiên:

- Ông ! Ông ở ngoài trước... hồi nãy... ?

Chương hơi đỏ mặt, chàng ấp úng :

- Phải ! Nhưng tôi không biết tại sao bữa nay tôi vô ý quá.

- Tôi cũng không hiểu tại sao hồi nãy tôi nóng quá. Mà thôi bây giờ ông cho tôi hỏi thăm một chuyện.

- Cô muốn giúp vào công cuộc phòng thủ thụ động ?

- Sao ông biết ?

- Nghe ông quản lý nói phòng việc số 76 đường d'Espagne tôi đoán thế.

- Trước khi đi ghi tên, tôi muốn hỏi cho kỹ càng để nắm sức có làm việc được hay không. Tôi nghĩ chẳng đâu ranh bằng nhà bác. Duy tại ông đây không muốn làm rộn.

Chương đỡ lời :

- Thường thường ty quản lý chỉ chuyên về việc tiền bạc và quảng cáo. Ngoài ra chuyện gì chúng tôi trên tòa soạn hiểu kỹ hơn.

- Khi vô hội rồi, nếu ai thích sự gì làm sự nấy hay tùy hội phân phát phần việc ?

- Cũng tùy hội phân phát, mà cũng do sở thích và chỗ

hiểu biết riêng của mỗi người.

- Nếu có biến động làm sao cho người ta biết người trong hội dễ dễ làm bốn phận ?

- Mỗi khi đến ghi tên, hội có cho một tấm « các » trong đó có số hiệu và khi hành sự sẽ mặc một thứ sắc phục riêng.

- Đạo binh phòng thủ làm những công việc gì, thưa ông ?

- Dem những tin cấp báo quan hệ trong cơn hữu sự. Đến những chỗ xảy ra tai nạn để cứu cấp người bị hơi độc, bị thương hay đến tận các nhà bị độc sẵn sóc chỉ biểu về cách chữa bệnh. Đây là mấy chuyện đại khái, chính thực việc nào thuộc về bình an tương tế của dân chúng trong lúc có biến, đạo phòng thủ cũng ra công gánh vác.

Hỏi đủ chuyện, thiếu nữ chào Chương :

- Cảm ơn ông, ông vui vẻ quá.

Rồi thiếu nữ quay đi.

Gặp khách tình cờ, Chương khuây lãng bót. Chàng lẳng lặng nhìn thiếu nữ đi ra.

Chương hà tiện từ chút thì giờ. Bữa trưa, chàng không

về Gia-định. Chàng dùng cơm nhà hàng gần bên rồi trở lại làm việc liền.

Chiều nay Chương ra sở sớm hơn các bạn. Chàng lầm lủi đi lại ga Catinat, đến trước nhà hát tây bỗng dừng lại. Lan đứng đó hồi nào đương vui vẻ nhìn chàng. Chương vốn vã hỏi :

- Mình ! Mình đi đâu đấy ?
- Tôi đến đón mình. Mình làm gì bỏ ngợ vậy ?
- Mình làm tôi hết hồn.
- Chuyện gì ?
- Tôi đâu có dè... Sao mình đi đón tôi, hả mình ?
- Có trái ý mình không ?
- Có đâu. Mình khéo nghĩ. Tại tôi thấy mình tôi vui quá.
- Tôi muốn ăn cơm Chợ-lớn nên ra đây.
- Đức-Lợi nhé ?
- Tùy ý mình.

V

Lên xe đi Chợ-lớn, ngồi sát bên Chương, Lan tần mẩn thảo chiếc nhẫn cưới của Chương và của nàng bỏ vào bóp. Chương chưa hiểu Lan muốn làm gì, cũng ngây thơ nhìn theo cười thích chí.

Cất xong Lan tinh nghịch hỏi Chương :

- Mình thử đoán xem ?

- Tôi xin chịu.

Nàng dòm chung rồi nói nhỏ nhỏ bên tai chàng :

- Chiều nay chúng mình chỉ là đôi nhơn tình thôi.

Xuống xe Chương khoác tay Lan đi dọc theo con đường thủy binh, chàng muốn đón lấy tất cả những cái vui ban đêm của thành phố Chợ-lớn mà hôm nay chàng coi như mới lạ với chàng. Hai dãy tiệm trong thành phố sáng rực như một cảnh hội chợ. Xe điện chạy cách nhau năm phút một chuyến, về ra không ngớt. Đường hẹp, xe điện choán ngay chính giữa còn chừa hai bên cho xe hơi, xe kéo. Bộ hành dồn lên lề gạch từng đám tấp nập phải chọn nhau mà đi. Bọn khách xí xô xí xào lẫn theo những tiếng guốc nặng nề. Thoạt Chương kéo tay Lan dừng lại coi á-xăm đương lùi phúng-lic trong chảo cát nóng. Chương móc túi lấy ra một cục rồi bốc trước một

trái lột vỏ. Lan lườm yêu Chương :

- Mình không đứng đắn chút nào.

Chàng mỉm cười đáp :

- Không đứng đắn bữa nay thôi.

Nhạc hồi thánh trôi trên từng lầu đằng xa. Các phi phà chảy cất giọng ca trong cái hỗn độn điếc tai của kèn và chập choá. Chương thấy lòng rờn rợn một cảm giác vui vui. Khi đến tửu lâu Đức-Lợi thì chàng vừa ném đi trái phúng-lich trót.

Bước lên thang, Lan sung sướng nhìn bóng nàng song song bên bóng Chương thoáng qua trong tấm kiến lớn để dựa tường. Nàng mơ hồ nhớ ngày mới về nhà chồng. Chọn một căn phòng phía ngoài hiên, Chương gọi phở-ky làm món ăn. Lan giành :

- Mình lười thôi lắm, để tôi.

- Lan quyết lòng đãi anh ?

- Chẳng đãi thì đến đây làm gì ?

- Một bữa tiệc đầu tiên...

-... của đôi nhơn tình một bữa !

Câu đáp gãy gọn và ý nghĩa ấy làm Chương bật cười.

Trong khi chờ đợi Chương, Lan ra ngoài ngồi ăn hạt dưa nhòm xuống đường. Mùi thơm tô vi-cá và đĩa bò câu quay trên tay tên phở-ky vừa vào khiến Chương quay lại. Chàng dặn :

- Nị làm tiếp mấy món kia cho mau.

Ngồi lại bàn, Lan sốt vi-cá vào chén. Chương tươi cười :

- Em có cảm tưởng mình sẽ ăn thật nhiều.

- Tại bữa nay mình sẵn sóc tôi châu đáo quá.

Từ mấy năm sau này, có lẽ lần đầu Chương ăn một bữa cơm ngon lành, ăn không thấy no. Và có lẽ lần đầu Lan hết sức chiu Chuong.

Xuống lầu, Chương còn tính tiền, Lan rào đi trước lại hàng trái cây mua xa-ly cho Huệ. Chương vừa bước theo vợ thì tình cờ sau lưng chàng có tiếng kêu vất lên :

- Anh Chương ! Đi đâu mà hồi hả dữ vậy ?

Chương quay lại thấy Mai, phóng viên báo Kim-Chung. Chàng hỏi :

- Kìa cô Mai đi đâu lạc trong này ?

- Còn anh cũng đi đâu lạc trong này ?

Mai, một cô gái trung người, dễ coi, gương mặt tỏ ra có nhiều học thức và rất thông minh. Lăn lóc theo nghề, cô có bạn trai rất nhiều. Nhờ giao thiệp rộng rãi, cô gần giống đàn ông, ăn nói tự nhiên giản dị. Không đợi Chương trả lời, Mai kéo bừa Chương đến hàng bán sách tàu :

- Có người bạn ở lục tỉnh gửi tôi mua một cuốn sách mà tôi dốt đặc chữ nho. Anh coi lựa giùm tôi.

Lựa sách xong, Mai bắt tay Chương cảm ơn và từ giả. Chương trở ra thấy Lan còn đứng trước hàng trái cây, chàng buồn bã trở lại :

- Mình mua rồi chưa ?

Lan không đáp. Nàng chằm chằm nhìn chồng :

- Tôi tưởng mình không thể nào lựa bữa nay đành làm nhục tôi.

- Tôi làm nhục mình chi đâu ?

- Mình đi với tôi mà người ta kéo, mình cũng theo.

- Mình không hiểu. Cô Mai là bạn đồng nghiệp quen biết làm báo Kim-Chung. Cô mượn tôi lựa giùm sách.

- Người bạn quen mà mình không dám cho biết có tôi ?

- Mình mắc đường mua nên cô không thấy mà tôi cũng không kịp nói.

- Người bạn quen mà suồng sã thế ấy ?

- Mình hãy dẫn bớt tánh nóng xuống, mình nên nhớ đây là giữa đường.

- Còn mình ? Mình có nhớ bữa nay mình chẳng nên gây sự hay không ?

- Cái đó tại mình !

- Tại tôi ? Phải ! Tôi đã rủ mình vô đây !

- Đừng vô lý ! Thôi đi về.

- Về thì về.

Ngồi trên xe, Lan cầu nhàu :

- Chiều nay rồi cũng như hôm qua. Cứ thế ấy mãi !

VI

Như mọi bữa, xuống đến tòa soạn, Chương cầm cùi làm việc. Chàng không thềm để ý nghĩ ngợi câu chuyện buồn bã đêm hôm mà chàng im lặng từ Chợ-lớn về nhà. Mãi đến sáng chàng đi, Lan còn ngủ, chàng chưa nói với vợ một tiếng. Đời chàng và Lan rồi sẽ kéo dài như thế. Sự trái ý hết phương gì cứu chữa.

Thoạt có tiếng giày lên thang. Chương đưa mắt nhìn ra. Khi trông thấy thiếu nữ hôm qua, chàng khó dẫu nổi ngạc nhiên. Thiếu nữ mặc toàn lụa trắng. Y phục đơn sơ nhưng vừa theo vóc mình đều đặn, uyển chuyển. Gương mặt dài, cặp mắt trong, mũi nhỏ, đôi môi như luôn luôn điểm sẵn một nụ cười. Toàn người thiếu nữ là kiểu mẫu của trẻ trung tươi nhuận và vui vẻ. Nhìn kỹ, Chương thấy nàng có một vẻ đẹp ngây thơ rất đáng yêu.

Chương chỉ ghé mời thiếu nữ ngồi.

Không đợi Chương hỏi, nàng tươi cười nói :

- Có lẽ ông không ngờ tôi đến ?
- Phải, nhưng chắc cô còn điều gì khác muốn hỏi ?

Do dự một chút, thiếu nữ đáp :

- Tôi có chút việc riêng muốn cậy ông, mà sợ ông không nhận.

- Tôi rất sẵn lòng nếu tôi có thể giúp cô. Cô cứ nói.

- Thừa ông, tôi mồ côi từ mười bốn tuổi. Tôi chỉ còn một bà dì. Mấy năm nay ra trường, dì tôi bắt tôi coi sóc sự nghiệp chẳng cho tôi đi làm đâu cả.

- Tại cô quen hoạt động, nên ngồi không cô buồn. Thường thường ít ra phải vì sự sống bắt buộc mới đành thân vất vả.

- Ông nói cũng có lý. Mà theo tôi, một khi khôn lớn, dầu đàn ông hay đàn bà, mỗi người nên tự tìm cách sống phải lẽ hơn.

Chương nhìn trân thiếu nữ. Chàng không ngờ người con gái ngồi đối mặt chàng lại có tánh khí khác người và cách ăn nói bạt thiệp giản dị làm chàng rất thích ý.

Thiếu nữ tiếp :

- Như chuyện đi làm gần tôi đã đành. Còn vô hội phòng thủ làm việc ích lợi chung dì tôi cũng cản.

- Chắc bà không quen rời cô.

- Một ngày kia rồi cũng phải đến đó.

- Cô trẻ quá. Chung quanh cô còn nhiều hạnh phúc đáng hưởng hơn.

- Nhưng tôi chưa bận gia đình. Cũng như ông tôi tưởng nếu ông không vì phận sự chắc ông cũng sốt sắng đăng tên ngay.

Nghe thiếu nữ nói, Chương giựt mình. « Chưa bận gia đình. Cũng như ông... »

Chương bàng hoàng nhìn bàn tay chàng đang mân mê chồng sách. Chiếc nhẫn trong ví Lan, chàng chưa đeo lại. Chàng lưỡng lự muốn nói rồi lại thôi. Chàng cho sự lầm lạc tình cờ ấy chẳng có gì đáng ngại.

Thiếu nữ tiếp :

- Dì tôi cũng như tôi rất trọng nhà báo. Vậy bữa nào ông có rảnh, ông chịu phiền ghé nói giùm cho dì tôi nghe.

- Được, nhưng tôi đâu dám chắc bà sẽ nghe tôi ?

- Tôi mong ở ông một tia hy vọng.

- Thường thì tôi mới có rảnh. Giờ ấy biết bà có chịu tiếp chăng ?

- Ông cứ lại tối nào cũng được.

Thiếu nữ cho biết địa chỉ rồi cáo từ. Khách về rồi, Chương tự trách mình dễ dãi quá.

Tánh chàng ít chịu lai vãng với ai, trừ những bầu bạn thân. Nay hứa lời với một cô gái, dầu là chuyện cậy mượn chàng cũng thấy khó chịu trong lòng. Thuở nay chàng chưa bao giờ lừa vợ. Tại chàng không có ý quấy và hơn nữa chàng cũng không có thời giờ để mơ mộng vãn vợ. Chính chàng từng khuyên ngăn các bạn chàng đã sẵn gia đình còn hãm mình trong cuộc vui chơi qua đường chốc lát.

Từ trước đến giờ Chương tâm niệm một điều : Cưới người vợ chàng yêu để gây dựng một hạnh phúc yên vui. Tuy thấy cảnh nhà ngày càng buồn bã chàng cũng không nghĩ đến những vui chơi khác bên ngoài. Ái tình giữa chàng và Lan phai dần, chàng cố làm việc nhiều hơn để lấp sự trống trải ấy. Một mối với bao nhiêu bất hòa nặng nề đè nén, Chương theo đuổi một người bạn tốt. Chàng chỉ mong tránh khỏi gây gổ vô lối.

Đời chàng, chàng tha thiết hai lẽ sống : tởn báo và gia đình chàng. Biết mình thiệt thòi bên tình chăn gối, Chương cũng lo tròn bổn phận, chẳng bê tha sao lãng một phía nào.

Chương quá tin lấy chàng. Chàng có thấy đâu phần tình cảm của chàng cũng sôi nổi, cũng nồng nàn như những kẻ khác. Nếu trí chàng được bình tĩnh là nhờ chàng luôn luôn cần mẫn, chăm chỉ làm việc, có hở phút nào để nghĩ ngợi gì khác. Những sự thiếu thốn

của lòng chàng làm sao vá lắp được. Lòng chàng, cũng như chàng, cũng như trí chàng, phải cần có món ăn hay đúng hơn một miếng mồi. Nhưng sức mạnh thâm tối, vô hình mà mãnh liệt lần hồi đưa chàng theo một phương hướng đến một nẻo đường chàng không lưu ý.

Có người đàn ông nào sanh ra đủ sức khỏe, đủ trí thông minh lại sống trơ vợ, nhàn lạc, chẳng hề bao giờ bị cám dỗ bởi muôn ngàn hình thức đáng yêu của tình cảm đâu ?

Chương yêu vợ ! Chương thương con ! Lòng thương con vẫn nguyên vẹn. Duy tình yêu vợ, Chương thấy chỉ còn lơ mờ một trù mền, một gần gũi vì thói quen.

Ngồi lơ đãng suy nghĩ, Chương không ngờ bóng thiếu nữ thoáng qua làm chàng băng khuâng vợ vẫn.

Chuông nhà thờ Đức-Bà đổ bầy tiếng Chương thơ thẩn ra về. Lên xe, chàng buồn bã nhớ lại chàng sắp về nơi mà chàng hết tìm được cái cười vui tươi như trước.

Lan ngồi đợi Chương về dùng bữa. Chàng trao đổi với vợ ít tiếng lấy lệ. Từ hai ngày Chương không thấy con. Luôn hai bữa chàng đi làm sớm, đến khi về thì Huệ ngủ. Biết mỗi lần hỏi thăm con là mỗi lần Lan nương có gây gổ, Chương đành làm thỉnh cho khỏi sanh sự. Bữa ăn vẫn im lặng như thường. Chương, Lan đã quen cách

hòa hảo bề ngoài. Cái sống hàng ngày còn giữ được liên lạc giữa hai người. Vợ chồng Chương lần lần chịu nhận cách sống mới ấy.

Một hai khi, sau bữa cơm, Chương viết bài hay sưu tập những tài liệu thuộc về nghề nghiệp của chàng. Mấy hôm rày Chương bỏ lệ quen. Hết thơ thẩn ngoài vườn, chàng trở về lấy sách đọc giải buồn.

Tối nay, ăn cơm xong, chàng chấp tay sau lưng đi qua, đi lại trong phòng khách cho tiêu thì giờ. Lan ngồi tại bàn viết cặm cụi tính toán. Nghe Chương lại gần, Lan ngược lên :

- Mình làm ơn tính cái này giùm tôi.
- Mình tính cái gì ?
- Tôi cộng tiền sài tháng rồi mà sao lộn hoai.
- Chuyện gì chớ toán thì đừng bảo tôi thất công.
- Được, tôi tính một mình.

Chương đi chán dừng lại dòm đồng hồ rồi đến vặn máy radio. Vài phút sau, tiếng đờn từ xa xa âm u đến gần, rõ hơn. Căn phòng ấm áp những điệu du dương. Chương thấy trong người dễ chịu. Chàng nằm trên ghế xích đu, khoan tay lên ngực lim dim. Bao nhiêu ý tưởng u ám đều lặng xuống. Hồn chàng nhẹ lâng lâng

bay theo khúc nhạc.

Lan không ưa vô tuyến điện. Từ Chương đem về nhà, Lan không bao giờ mó tay tới. Mỗi khi Chương muốn tập nàng cho biết cách vặn thì luôn luôn nàng từ chối hẳn. Day lại thấy Chương im lìm để hết tâm trí vào máy Lan đứng dậy vào phòng ăn. Nàng chồng chén đĩa làm cụng nhau rổn rảng. Chương lườm vợ cố nén giận. Nghe Lan khua món này, ném vật nọ không ngừng tay, chàng hết nhẫn nhịn được mặc tiếng máy ầm ạt, chàng la lên :

- Vừa vừa, đừng làm om sòm chớ !

Lan đã dọn sẵn câu trả lời. Chờ Chương dứt tiếng, nàng đáp ngay :

- Bây giờ không cho tôi dọn dẹp hay sao ?

- Ai không cho mình dọn, nhưng nhẹ tay một chút. Mình làm thế ấy tôi phải tưởng mình cố ý.

- Chị bếp nghỉ, con vú thôi, tôi phải làm hết công chuyện nhà. Mình có bao giờ cần sá tới ai.

Một lần nữa Chương ráng sức dằn. Lòng chàng dịu lại theo tiếng đàn. Lan chưa chịu thua. Nàng kéo bàn xê ghế làm vang hơn lên.

Chương hét kèm trí được. Chàng đứng vụt dậy ngừng máy. Vào phòng đi ngang vợ, chàng nói :

- Mình coi tôi không ra gì hết.
- Còn mình ? Mình coi tôi ra gì ?
- Tôi trọng mình nhiều lắm rồi.

Chương thay đồ tây, mang vôi đôi giày rồi thẳng ra đường. Chàng nhớ cách mấy bữa trước, chàng cũng giận Lan bỏ đi. Chàng lần trong đêm tối để tìm bình tĩnh của lòng. Lần này, chàng cảm thấy mơ hồ, chàng không đi như thế nữa. Một hình ảnh từ xa xăm hiện rõ lần trong trí chàng. Chương tự nhiên nhớ thiếu nữ chàng có hứa đến nhà.

- Tối nào cũng được !

Chàng làm thầm gần từng tiếng như muốn giữ ý mình cho chắc :

- Tại sao lại không tối nay ?

VII

Tuy chưa kịp trang điểm, Oanh vẫn đẹp đẽ tươi vui. Thấy Chương bước vào nàng mừng quá sức và hơi bẽn lẽn. Nàng không nghĩ Chương thất hứa nhưng nàng không ngờ Chương đến ngay bữa nay.

Oanh kéo ghế đơn đả mời Chương ngồi và vặn thêm đèn giữa sa-lông thật sáng. Chương nhìn quanh bờ ngõ, Oanh hiểu ý mau mắn nói :

- Tôi làm nhọc ông quá. Dì tôi mới đi Nam-Vang hồi trưa.

- Không sao, bữa nào bà về tôi sẽ lại.

- Ông đừng phiền em nhà ?

- Có chi đâu.

- Nhà ông ở gần đây ?

- Tôi ở Gia-định.

- Gia-định ? Nói vậy ông đi làm xa quá.

- Lâu rồi cũng quen.

Oanh đứng dậy mở tủ lấy bánh và rượu mời Chương. Nghe Chương không biết uống rượu, nàng cười :

- Chừng nào ông có gia đình, chắc ông dư dả nhiều lắm.

Chương cúi mặt, lấy tay rờ rẫm chỗ ngón đeo nhẫn, lòng hồi hộp. Oanh ngỡ nàng lờ lờ nên lảng sang chuyện khác :

- Ông có thích nghe radio không ? Lúc nào buồn tôi nhớ nó lắm. Ông nghĩ coi đi chơi có ích gì. Mình nằm nhà được nghe chuyện thế giới, được nghe các thứ đờn ca, phải thú vị hơn chẳng.

- Tôi đề ý thấy cô khác hơn những cô gái mới nhiều.

- Tôi khác người ta sao ông ?

- Khác những cái đáng kính.

Oanh đỏ mừng đôi má lộ vẻ sung sướng. Bình tĩnh trở lại, nàng đi vắn máy vô tuyến điện.

Tài tử Annam họa bản Phụng-cầu-Hoàng. Tiếng tiêu, kiêu mandoline, hiệp thành một khúc nhạc mơ buồn. Oanh ngồi trên ghế chống tay lên cằm lặng yên, tâm trí chìm đắm trong tiếng đờn. Lúc nửa như mơ, nửa như buồn, Oanh có một vẻ mặt rất đáng yêu. Chương ngoan ngoãn ngồi đối mặt Oanh lóng tai nghe. Thỉnh thoảng chàng nhìn trộm Oanh. Chàng không có ý quấy. Dáng ngồi trầm ngâm của Oanh có một thi vị sâu xa khiến

chàng khó làm ngư được.

Đờn dứt, Phùng-hả ca bài xàng-xê. Oanh chồm tới trước cho dễ nói chuyện : ¹

- Mỗi lần tôi nghe đờn An-Nam, sao lòng tôi thảm thiết một cách lạ. Có khi chảy nước mắt. ²

- Lúc này người ta nhái bản tây cũng bộn.

- Đờn tây mà bài ca An-nam rất sai điệu, vì giọng của mình với giọng người Pháp khác nhau.

- Phải, tôi cũng thường để ý như ông. Người mình ca bản tây nghe lố lằng quá.

Tiếng trầm bổng lạnh lạnh của Phùng-há tăng thêm ấm áp trong căn phòng. Oanh lấy bánh tiếp mời Chương và rót nước nóng đem lại.

Đồng hồ gõ mười tiếng. Chương đứng dậy cáo từ. Oanh tiễn chàng ra cửa :

- Bữa nào ông rảnh ghé đây chơi. Dì tôi đi chừng ít bữa về.

- Tôi trông bà về bà sẽ đổi ý.

1 Bỏ 4 giòng.

2 Bỏ 1 giòng.

- Tôi cũng mong vậy. Và tôi mong chính ông làm đi tôi đòi ý.

Chương cười, Oanh cũng cười.

Từ lúc bước vô nhà Oanh, Chương thấy chàng tỏ trong một bầu không khí mới lạ. Sự vui vẻ hồn nhiên của Oanh làm lòng ưu phiền chàng nhẹ bớt. Chàng chẳng hiểu tại sao mỗi lần chàng có tâm sự rối rắm, lại khiến Oanh đến bên chàng. Tâm tình khoáng đãng vô sự của Oanh đã mấy lần giúp chàng sao lãng nỗi u buồn.

Chương mỉm cười tự bảo :

- Chuyện này chính ta đến tìm nàng.

Mới lần thứ nhứt chàng đang hoàng trực tiếp với một cô gái. Cái ngây thơ tuổi trẻ của người bạn tình cò vừa gây trong lòng chàng một cảm giác êm dịu. Sự vô ý của chàng từ lần đụng chạm đầu tiên kéo chàng đến bên thiếu nữ mỗi gần hơn.

Oanh còn hoàn toàn một cô gái thơ ngây. Từ thi đậu ra trường, có nhiều nơi dạm hỏi. Hễ dì nàng đã động chuyện hôn nhơn thì nàng cả cười đáp :

- Dì muốn tôi về nhà chồng với con búp bê hay sao ?

- Cháu mười mấy rồi, cháu có biết không ?

- Bây giờ hay bao giờ cũng vậy.

Dì nàng nguýt rồi bỏ qua.

Ngày biết Chương tới nay, Oanh có ý thích chàng. Thấy Chương chuyện văn hoạt bát vui vẻ tỏ ra người lịch lãm, Oanh đầy lòng tin cậy. Nàng cũng lấy làm lạ tại sao nàng mới quen Chương lại dám đường đột đến thế. Nàng tự trả lời :

- Tại ông là nhà viết báo, ông biết chuyện nhiều.

Và nàng chêm một câu :

- Cho bà nhượng mình một lần. Đừng ăn hiếp nữa.

VIII

Hai tháng qua. Ban đầu Chương áy náy về sự lén lút vợ yêu Oanh, nhưng sau rồi chàng cũng yên lòng.

Đã lâu, chàng quen làm việc và suy nghĩ một mình. Trước kia vì quá yêu chuộng Lan, mỗi chuyện mảy-mung, vật vạnh chàng đều cho Lan biết. Chàng đi đâu, làm gì, viết thơ cho ai, cũng hỏi ý Lan.

Hiện nay, niềm thân mật đã giảm. Chương hết thấy cần phải báo trước Lan mỗi cử động của chàng. Nhờ vậy chàng dạn lặn trong sự lừa dối.

Mỗi tối sau khi ăn cơm xong, Chương viện lẽ này, lẽ nọ ra đi. Nhiều lần Lan đề ý. Lan không làm. Tánh tình Chương đã thay đổi. Chương đứng đắn, nghiêm trang bỗng như trẻ lại. Từ cử chỉ, từ lời nói, chàng cố tỏ ra hết sức tự nhiên và bàn với Lan những chuyện mà bình thường chàng ít hay đề ý tới.

Lan rất tinh ý. Nàng muốn biết rõ sự gì khác thường đã xảy ra trong đời Chương. Một bữa ngồi lại ăn cơm, Chương gấp đưa tờ mời Lan. Lan cười rồi chậm rãi nói:

- Mình lúc này thay đổi nhiều lắm.

- Thiệt sao mình ?
- Chắc chắn như vậy.
- Tôi thay đổi gì đâu kia ?
- Một bằng có rất nhỏ, mình mời tôi ăn dưa tỏi. Mình có nhớ lần nào tôi để dưa tỏi mình rầy hay không ?
- Đâu phải, tại dưa ngon quá, tôi mời mình ăn thử.
- Một bằng có nữa, mình vui lắm.
- Mình biết đó là tánh tự nhiên của tôi.

Lan đổi giọng :

- Mình có giấu tôi một chuyện gì ?

Chương biết câu chuyện đã vào một phần đất khác chàng cần thận đáp :

- Tôi thề với mình, tôi không có giấu mình một điều gì hết.

Sự bất hòa trong gia đình Chương chưa phải dứt hẳn. Sở dĩ có một lúc ngừng nghỉ là nhờ Chương tìm được vui vẻ bên ngoài không muốn gây gổ vô ích với Lan. Và Lan, độ được Chương có một tâm sự riêng tây, giả cách thản nhiên để lần hồi dò xem ý tứ. ³

3 Bỏ 8 giòong.

Trọn sáu năm trung thành với bốn phận, Chương có đi đâu khác hơn sống trong gia đình chàng. Ngày biết Oanh, Chương như con chim bị nhốt lồng đã lâu, nay thoát ra được muốn bay tung trời đất cho phỉ tình. Chàng muốn hỏi hỏi tìm nếm tất cả các thú vui. Chàng quyết bắt cho kịp bao nhiêu thời khắc đã đi qua. Nhiều khi Oanh ngả đầu vào lòng Chương nằn :

- Tại sao chúng ta không gặp nhau sớm hơn, hoặc hai, ba năm trước ?

- Nếu gặp nhau thuở ấy, em dám chắc bây giờ chúng ta còn được sung sướng thế này chăng ?

- Với chúng ta, em tin chắc bao giờ cũng vậy.

Oanh đáp rất vắn. Nàng muốn đem cái nhìn tha thiết của nàng làm bằng chứng xác thật hơn những câu hùng biện khác.

Giữa Chương và Oanh như có một sức hấp dẫn hoàn toàn đã kéo hai cuộc đời lại làm một. Chương yêu Oanh vì tiếng gọi của trái tim, của linh hồn và của trí nghĩ. Oanh yêu Chương vì chàng đồng một quan niệm về sự sống như nàng.

Trong cuộc đời thường có bàn tay phá rối. Hai kẻ hiểu biết nhau có thể chung lập cảnh hạnh phúc tốt tươi, bền bỉ, hai kẻ ấy chẳng bao giờ gặp nhau. Còn hai kẻ

chỉ sống gần nhau để vầy đập, khổ khắc khó chịu, lại song song đi cạnh bên nhau. Đến khi nhìn sáng suốt cái sai lầm tàn khốc, cái sai lầm khó sửa chữa, ngày giờ ấy đã muộn rồi.

Chúng ta cũng có thể lập lại cuộc đời mỗi khi chúng ta sai đường. Song quay về nơi mà ta đã quá bước để sang con đường khác, không phải chuyện dễ dàng. Trót mang một quá khứ nặng nề chúng ta đâu đủ nhẫn nại gây cuộc đời thứ hai cho hoàn toàn.

Từ biết Oanh, trong giọng nói Chương thường ẩn một buồn bã và gượng gạo. Oanh khó trông thấy mà Chương cũng cố sức cho Oanh đừng hiểu. Oanh tin Chương chưa vợ. Có lần Oanh hỏi, Chương trả lời bướng như thế. Oanh đâu ngờ Chương đã sẵn gia đình, gia đình ấy đương làm chàng đau khổ. Dưới mắt nàng, Chương là một thiếu niên tự do, có nghị lực, ham làm việc, vui vẻ và đa tình. Nàng làm sao biết trong tâm tư Chương có một đoạn đời đã chết, chàng khó lấy lại để dung trọn cho nàng.

Thành ra ái tình trao đổi không đồng. Oanh phú thác trái tim nàng cho Chương. Chương giao nàng có phân nửa.

Chương chỉ biết xuôi theo cảnh ngộ. Nghĩ đến tương lai, lòng chàng bàng hoàng lo ngại. Chàng sẽ bước tới đâu ? Kết quả đời chàng ra thế nào ? Tại sao chàng hăm hở xây đắp một hạnh phúc mới trong khi chàng chưa được quyền tự do xây đắp ? Chàng đã nhìn thấy trước tội lỗi chàng. Nếu ngày nào Oanh biết sự thật ? Chương xót xa với ý nghĩ đã lừa dối Oanh. Sao chàng có can đảm phỉnh gạt một nàng con gái thơ ngây ? Chàng nữ làm vẫn đục một tâm hồn trong sạch ?

Trước mặt chàng hiện rõ rệt hai nẻo đường : chàng phải xa Oanh hay xa Lan.

Chương thành thật nhận cuộc đời lầm lỡ của chàng chẳng làm sao đổi được với cuộc đời tươi đẹp của Oanh. Chàng tính phải đoạn tuyệt với Oanh sớm chừng nào hay chừng nấy.

Mùa đông gần tàn. Ngày xuân rực rỡ sắp đến, Oanh vui vẻ tính với Chương câu chuyện mai sau. Mỗi lần Oanh hỏi, Chương đều lãng sang chuyện khác. Chàng định khi về nhà sẽ dứt hẳn ý mình.

IX

Lan tìm hộ chàng câu trả lời bài toán khó khăn.

Mấy tuần nay, lừa cơ hội để biết sự thật trong thay đổi của Chương, Lan phung phí hết bao nhiêu nhần nhện mà nàng có. Tâm trí nàng đã tới thời kỳ sao động kịch liệt. Mỗi chuyện nhỏ mọn cũng đủ cho Lan nổi giận mỗi câu cãi cọ không đáng rồi cũng hóa ra gấu ó.

Tối nay về đến nhà, hơn một chuyện vô nghĩa, Chương, Lan gây ra một trận kịch liệt. Lan dùng cách đối đãi làm Chương ngã lòng. Đứng gần bàn giữa Lan cầm bình bông vụt xuống đất nát tan tành. Chương tuy giận xanh mặt nhưng vẫn đứng trơ trơ. Lan tiếp lấy con hình thạch cao định liệng nữa. Chương nhảy tới cản lại:

- Thôi thôi, đừng có đập phá vô ích, tôi đã tính được một cách rồi.

- Cách nào ?

Chương nặng nề buông hai tiếng mà từ lâu xâm chiếm trí chàng :

- Ly-dị !

Lan sẵn sàng chờ hai tiếng ấy. Duy sự thành lình quả quyết của Chương khiến Lan đáp xẵng :

- Ly dị ? Chuyện ấy khó gì ! Dễ lắm ! Nhưng tôi không bằng lòng ly dị.

- Tại sao ?

- Tại mình chưa có bằng cứ gì bắt tội tôi. Tôi chưa làm chuyện gì để mình lên tòa xé hôn thú.

Chương không ngờ Lan có kế giữ mình rất chặt chĩa. Chàng cũng không ngờ kế giữ mình của Lan chỉ là cái mưu cốt đẩy chàng tới chỗ cùng đường bất lối.

Biết mình đã bại, Chương dịu giọng xuống nước năn nỉ :

- Mình ! Mình ! hãy nghe tôi nói. Nếu mình chưa lỗi gì với tôi, thì tôi xin thú thật tôi có lỗi...

- Mình có lỗi ? Lỗi gì ? Kia mình nói đi..

- Tôi thương một người khác.

Đã lâu, Lan ngấm ngấm hiểu rằng giữa nàng và Chương sẽ có một sự thật dữ tợn xảy ra một ngày kia phải đến kết quả ấy. Và cũng đã lâu, nàng thấy rõ thế nào rồi nàng với chồng cũng phải xa nhau. Còn phương gì khác hơn để ngừng lại một ít lâu cuộc đời tối tăm mà nàng và Chương đương sống. Lan muốn chính nàng hỏi chồng cuộc chia-ly. Nay tự Chương nói trước, nàng buộc lòng từ chối. Và sự thật đã bày chán chường. Lan

cảm thấy lòng tự ái bị xúc động. Chương lừa nàng. Tự nhiên trong trí Lan nảy ra những ý nghĩ ghen tuông. Tuy vậy chẳng phải chỉ vì ghen mà Lan không bằng lòng bỏ nhau. Phần nhiều vì lòng tự ái. Nàng là vợ chánh thức, hơn nữa nàng là mẹ của đứa nhỏ bỗng không Chương bảo phải nhường chỗ cho kẻ khác, có lẽ nào ? Nếu nàng tha thứ được, nàng sẽ tha thứ kẻ đã chiếm đoạt chồng nàng. Chớ bảo rằng phải xa nàng để sống cùng kẻ ấy, chẳng bao giờ ! Bằng một giọng bình tĩnh mà quả quyết, một giọng cứng rắn Lan chậm rãi nói :

- Nếu vậy tôi không bao giờ chịu ly dị ! Mình có nghĩ kỹ trước khi mình nói ? Mình nên cẩn thận. Tôi xin mình lặp lại câu mình vừa nói.

Thản nhiên với cách đe dọa khôn ngoan của Chương, Lan lặp lại y một giọng :

- Tôi không bao giờ chịu ly dị.

Chương xây lưng bước hồi hả qua lại khắp phòng. Lan ngồi nhìn theo sẵn sàng chờ Chương nói. Chương gom nhóm hết ý nghĩ, chàng tìm chẳng ra một ánh sáng nào. Làm thỉnh rất lâu, chàng trở ngồi xuống ghé gần bên Lan, chán nản :

- Nếu vậy từ giờ sắp sau, tôi với mình là hai kẻ bị đẩy.

Lan cười gằn :

- Bị đây ? Cái đó tự mình nghĩ. Mình không hiểu tôi và bây giờ tôi mới biết mình chẳng bao giờ có thương tôi. Lúc mình cưới tôi, tôi trẻ, đẹp, dễ yêu. Ngày nay tôi cũng vẫn thế. Với mình, tôi đã thay đổi nhiều lắm sao ? Với mình, tôi không còn nghĩa gì hết phải chăng ?

Ngừng một lát, Lan tiếp :

- Bọn đàn ông thường đại dốt lắm. Họ tưởng một khi đã chiếm được linh hồn người đàn bà rồi, họ chắc ý là của họ đời đời. Họ tự phụ. Họ tin rằng sẽ sống bên nhau, miễn thấy mặt là hạnh phúc đầy đủ, bền chặt. Nếu họ thử dừng lại một bước, họ sẽ thấy hạnh phúc giảm đi.

Ái tình đâu phải vật sở hữu hoàn toàn của người. Với chúng tôi họ phải biết cách giữ gìn, họ phải biết cách chinh phục mỗi bữa một ít... Và mình, có lẽ mình cũng hiểu, muốn thời gian đừng mang ái tình của chúng ta theo, chúng ta nên yêu nhau nhiều, nhiều hơn... mãi.

Chương ra dấu Lan ngừng lại. Chàng đáp :

- Phải ! Mình khỏi cần cắt nghĩa nhiều. Tôi cũng đã nghĩ như mình. Tại tôi không thể sống ở đây được nữa. Tôi phải đi, tôi phải sống nơi khác.

Vừa lúc ấy Huệ trong phòng bước ra. Nó nhìn Chương rồi nhìn Lan chù ị trách :

- Ba má nói chuyện hoài hủy, con cúp bẻ của con ngủ không được.

Thấy mặt con, nghe con nói, Lan bỗng ràn rụa nước mắt. Nàng đứng dậy kéo Huệ ôm sát lòng. Huệ ngây thơ nào có hiểu gì, thấy mẹ khóc cũng cả khóc theo.

Như vớ được món binh khi, Lan khởi thể công :

- Những cha mẹ nào không cho con được sống trong cảnh gia đình mà chúng nó có quyền sống là những kẻ tội ác.

Chương chẳng muốn Lan trách chàng điều gì dầu là chuyện đưa con mà chàng hết lòng cũng yêu :

- Càng tội ác hơn nữa, những cha mẹ nào đã nuôi con trong cảnh hiềm khích và bất thuận.

« Lan, mình hãy nghe tôi một lần chót hết. Mình biết giùm, tôi khó thể sống chung với mình nữa. Tôi phải đi... Mình yên lòng. Tôi hứa chắc với mình tôi sẽ làm tròn bổn phận người cha. Tôi không thể hy sinh vì Huệ, vì tôi không thể nào xóa bỏ đời của tôi được.

Lan buông Huệ ra. Vừa giận vừa xúc động, Chương bước tới ẵm Huệ. Nhìn mẹ còn khóc, Huệ như tỉnh ý hiểu một sự gì, nó gỡ tay Chương, chạy lại đứng nép bên Lan ngó thẳng vào mặt Chương :

- Ba dữ lắm !

Mặt biến sắc, trí như nung, không thêm nửa lời, Chương đi ra cửa trong lúc Lan tìm cách dỗ dành Huệ.

X

Từ bữa xảy ra trận kịch chiến sau cùng, Chương biết khó ở chung với Lan được nữa, chàng ăn ở thàng tại Saigon.

Về phần Lan, thấy ái-tình của nàng đối với Chương chẳng còn một sức cảm dỗ nào, lần lần rồi nàng cũng đành nhượng bước cho số phận. Chương dịu ngọt cắt nghĩa hơn thiệt cho nàng nghe. Lan nhận lời. Nhưng mỗi khi Chương muốn tính gấp chuyện xa nhau, Lan ngạc nhiên hỏi chàng :

- Tôi đã nói với mình tôi bằng lòng, tại sao mình gấp quá vậy ?

Nào phải tôi gấp. Mình cũng biết tánh tôi, hễ tính việc gì thì tính dứt cho xong. Mình còn muốn kéo dài chuỗi ngày đau khổ của chúng ta làm gì nữa. Nó vô ích cho mình, cũng vô ích cho tôi. Thôi thôi chẳng thà...

- Mình quên nghĩ con của mình ?

- Chính vì tôi nghĩ đến nó nhiều lắm nên tôi mới đi. Tôi không muốn nó thấy sự hiềm khích hằng ngày giữa chúng ta. Tôi muốn tôi với mình coi nhau như hai kẻ qua đường cũng bởi lẽ ấy.

Những lời thành thật của Chương chỉ làm cho Lan đoán rõ chàng đã bị sức lôi kéo mãnh liệt bên ngoài. Chàng muốn đoạn tuyệt gia đình mau mau để được gần người đàn bà mà chàng yêu.

Chương say sưa với tự do vừa tìm được. Trước mặt chàng một cuộc đời mới mở rộng ra. Trọn sáu năm nay chàng hầu như quên hẳn nghĩa thật của nó. Duy còn một bóng tối phủ lên nền trời tươi sáng của chàng : sự vắng mặt con. Chàng có hứa với vợ thỉnh thoảng về thăm Huệ. Lúc này chàng về thường bất tiện. Chừng nào công việc xong xuôi, chàng sẽ nghĩ cách Huệ được gần chàng luôn luôn.

Mỗi buổi chiều, Chương đến nhà Oanh và ở lại tới chín mười giờ tối. Chàng không để lộ một chút gì cho Oanh biết chàng đang bận tính toán.

Một bữa, sau mấy phen lưỡng lự, Oanh nói :

- Anh Chương, tại sao có nhiều chuyện mà anh không nói với em ?

- Có gì đâu..... ? Anh yêu em, anh ở gần em, anh bàn chuyện của chúng ta...

- Phải, em muốn nghe anh bàn chuyện của chúng ta.

- Anh sẵn lòng lắm. Mà em hãy chờ anh biết điều gì đã.

- Anh Chương, em muốn anh hiểu em...

- Oanh !

- Em muốn anh biết vì sao em yêu anh, em yêu anh thế nào.

- Anh hiểu, anh biết hết.

- Còn anh ?

- Anh tưởng chẳng ai có thể yêu nhiều hơn anh yêu em..

Oanh âu yếm dựa đầu lên vai Chương. Nàng đưa tay tần mần mấy lằn áo sơ-mi trên ngực chàng hỏi nhỏ nhỏ :

- Chùng nào chúng ta mới làm đám cưới ?

- Anh có nói với em rồi...

- Chùng nào anh ? Anh chưa nói với em ngày ấy ?

- Oanh, anh đương tính cho em biết hiện nay anh có vài sự rắc rối trong gia quyến. Nhưng chẳng hề gì lắm. Anh phải chờ sắp đặt một ít. Em hãy tin bụng anh. Ngày sau anh sẽ cắt nghĩa cho em biết...

- Lâu lắm chẳng ?

- Không... anh không dám nói chắc... mà anh tưởng chẳng lâu chi lắm.

Oanh nhìn Chương cố giấu vẻ buồn bã :

- Vậy thôi chúng ta hãy chờ..

XI

Cách ăn ở thảng có phần bất tiện, Chương muốn một căn nhà rất tĩnh mịch ở miệt Phú- nhuận. Chàng chưa dám tự thù với lòng, nhưng chàng biết một ngày kia rồi sẽ ở đây với Oanh. Chàng mơ màng thấy chàng sắp bước vào một cuộc đời khác. Chàng tin chắc hạnh phúc mai sau. Bước đường của chàng đã vững vàng. Chàng vượt qua một trở ngại khó khăn nhứt : xa Lan. Hiện nay chàng chờ một ngày kia được sống cạnh Oanh.

Lập một gia đình !

Chương bồi hồi nhớ lại sáu năm qua. Những hình ảnh vụn vặt, may múng khi mới cưới Lan lần lần hiện rõ trong trí. Chàng cảm như chàng sắp sống trong khung cảnh ngày xưa. Khác hơn, Oanh sẽ thay Lan. Nhưng còn chàng, trí tưởng và sở thích của chàng ? Chàng có thể lặt đồ hết thấy thói quen ?

Những mảnh vụn của tình yêu, những cảm giác nhỏ nhặt còn sót lại trong lòng khiến Chương khó ngăn được ý nghĩ tẻ buồn. Chàng thấy phải có can đảm xóa bỏ các dấu tích đầu tiên mới có thể tìm cái vui hoàn toàn trong sáng.

Mỗi khi một vài mối lo sợ làm u ám chàng, Chương hồi hải gợi hình ảnh Oanh và tự an ủi :

- Với Oanh không phải thế. Với Oanh đời ta sẽ tốt đẹp luôn.

Nếu ngờ vực còn lảng vảng một bên, Chương phần khích lấy mình :

- Ta chưa bao giờ yêu ai cho bằng yêu Oanh.

Dọn nhà xong, chiều Oanh đến viếng. Nàng rất bằng lòng chỗ ở giản dị của Chương. Chương chỉ cho nàng xem nơi ăn chỗ ngủ phòng việc và phòng tiếp khách của chàng. Cách xếp đặt rất hợp ý nàng. Oanh hỏi :

- Anh còn bỏ sót một thứ.

- Máy Radio.

- Làm như anh đoán được ý nghĩ em.

- Đó là thú giải buồn thứ nhất, làm sao sót được. Anh đương sắp đặt, vài bữa nữa sẽ có. Lúc nào Oanh cảm anh lại nhà, anh cũng nghe được bản đàn Oanh thích.

Vừa học vỡ lòng khúc nhạc yêu đương, Oanh để hết tâm trí vào thi vị mới lạ, và bước sâu mãi mãi trên con đường tình ái.

Chương đi lục tỉnh lo công việc nhà báo phải vắng mặt độ một tuần lễ. Trong lúc buồn nhớ bạn, Oanh ngồi viết thư cho một người bạn học cũ kể lễ tâm tình.

Chị Trinh,

Từ lúc ra trường đến giờ, chắc chị muốn biết Oanh của chị làm gì. Và bất những ba bốn năm, nay được thư em, chị không khỏi lấy làm lạ. Oanh chóng quên lắm nhỉ ?

Trinh ơi, đâu phải vậy. Em thường nói với chị khi chúng ta giắt tay nhau đi dưới ánh sáng đèn điện trong sân trường.

Khi nào mình không nói là tại mình không có chuyện gì đáng nói.

Mấy năm nay, ngoài cái sống thường ngày cái sống của tất cả mọi người - em có điều gì đáng nói với chị đâu ! Bây giờ chẳng thế nữa. Chị đọc thư em, nghĩa là chị biết em có nhiều chuyện nói.

Trinh hãy để em ngừng một phút sắp đặt lại có lớp lang. Em như kẻ tham vừa được của, gặp món nào cũng tom góp, chẳng thứ tự chi ráo.

Những khát vọng, những mơ ước của tuổi trẻ em thấy rất vô nghĩa. Và nếu trong đời này mà còn sự vui sướng

nào khác, em coi cũng không bằng sự vui sướng của em.

Em vừa khám phá một cảnh đời rất mới lạ - em dám nói một cảnh thần tiên, chị ạ.

Có khi nào Trinh đã biết yêu ? Chương là một bầu trời mới, hay đúng hơn, một thế giới mới em vừa tìm gặp.

- Ai nói yêu là đau khổ ?

Ai nói tình yêu như chén thuốc độc ? Em nói yêu là sung sướng, tình yêu như chén rượu ngọt đầy hương vị thơm tho.

Tại sao em và Chương gặp nhau ? Em có nhớ tại sao nữa. Em chỉ biết ngày nay chàng cùng em đang sống trong cảnh phúc. Chị muốn hỏi ngày nào chúng em làm đám cưới ? Chương đang bị một chuyện rắc rối trong gia quyến. Chàng phải chờ và em cũng sẵn lòng chờ. Cần gì đợi ngày nghi lễ hẳn hoi mới yêu nhau hỏi chị ? Em yêu Chương. Em sẽ yêu mãi. Thế thôi. Chương đã để cả đời chàng trong tay em. Em thích cái gì, chàng thích cái nấy; em nghĩ điều gì, chàng nghĩ điều nấy. Chàng lớn hơn em mà nhiều khi chàng tỏ ra nhỏ tuổi hơn em. Chị xem có lạ không ? Chàng hỏi em những chuyện em chưa từng biết, và em nói sao chàng tin vậy.

Chàng hiểu em, em hiểu chàng. Giờ em mới nhận một câu vắn đọc trong các chuyện : « dường như chúng ta đã biết nhau từ kiếp trước » là đúng.

Ái tình có một sức thông minh mầu nhiệm và một hiểu biết mau lẹ. Từ em bắt đầu yêu, em thấy đời rộng hơn, lớn hơn và có lẽ sẽ rộng hơn, lớn hơn mãi.

Em cũng thấy nhiều cuộc tình duyên đứt đoạn, nhiều cảnh sống dở dang. Em cũng hiểu muôn việc ở đời đều không miên viễn, trừ thời gian. Nhưng em chắc chắn tình của em nếu không trường cửu cũng chẳng đến nỗi mất hẳn tánh chất thanh cao của nó.

Em chỉ gần Chương vài ba giờ buổi tối. Công việc nhà báo chiếm một ngày trọn của chàng. Tuy vậy, đối với em, Chương thành hai người. Chương đi rồi, hình ảnh chàng vẫn ở một bên em. Em có cảm tưởng như Chương chẳng bao giờ rời em - em trách Chương, em thấy đời em như chẳng bao bao giờ được thông thả một mình. Lòng kiêu căng bắt em phải khó chịu với sự khăng khít mà em ngỡ là phục lòng ấy rất cần cho em.

Em có thể nào sống không Chương; một ngày kia nếu chàng có ý nghĩ xa em - ý nghĩ trong một phút - cũng đủ giết em chết mất.

Mỗi tối công việc đầu tiên của em là sắp đặt sẵn sàng những món Chương ưa thích. Em có tánh thông minh lạ kỳ. Việc gì Chương chưa nói, em đồ chừng mà biết trước.

Chương ưa hoa, thích nghe radio, đọc báo và gần em. Em tưởng hạnh phúc hoàn toàn của con người cũng như một món đồ khảm phải đủ muôn hình muôn sắc. Những mảnh ốc vụn một khi ráp lại, nó thành một món xinh đẹp quý giá. Hạnh phúc vẫn thế. Người ta mải đi tìm những lớn lao đâu đâu, không hay rằng mấy cái nhỏ nhặt cũng như mảnh ốc vụn sẽ khảm nên một cuộc đời tươi tốt.

Mà thôi, em thấy em còn ít tuổi quá, em khó hiểu nổi hết các chuyện sâu xa... Em chỉ muốn chị biết em là một kẻ đương sung sướng nhứt...

Em của chị

OANH

Đêm rằm tháng mười. Trăng đã lên cao. Cây cỏ tắm dưới ánh sáng dịu dàng của trăng, phô một vẻ đẹp ảo huyền như cảnh trong mơ. Chương, Oanh đứng lặng yên bên cửa sổ nhìn ra. Oanh dựa đầu lên vai Chương chỉ sau vườn :

- Anh trông có đẹp không anh ?

- Tuyệt đẹp !

- Thật vậy chẳng ?

- Tại sao em hỏi anh câu ấy ? Em không thích sao ?

- Em thích lắm. Nhưng nói ra anh đừng cười. Em muốn biết thử anh có đồng ý với em không. Vì nếu em khen hay mà anh chê giở thì mất hết thi vị của em đi còn gì !

Chương nhìn Oanh cả cười. Chàng cười lớn quá, đôi chim đương ngủ trong lồng thức giấc đập cánh xào sạt. Chương nhón mình ra ngoài dòm rồi hỏi Oanh :

- Chim gì vậy em ?

Oanh ngoảnh thẳng vào đôi mắt chàng, tinh nghịch :

- Một giống chim của em.

- Nếu vậy chắc lạ lắm.

- Anh nói đúng. Và hễ xa nhau, chúng sẽ chết.

Chương không trả lời. Chàng uể oải dựa mình vào vách nhìn vợ vẫn hàng điệp điệp xa...

Oanh vặn radio rồi trở lại ghé ngồi sát bên Chương. Một điệu đờn từ xa đưa đến. Chương giựt mình. Chàng cố xua đuổi những dấu tích xưa, song các dấu tích ấy đã

cùng tiếng đàn trở lại.

Bao nhiêu mảnh đàn trước, chàng đã quên bớt mỗi ngày, lần lần hiện rõ trong trí nhớ. Chương khó cảm được lòng buồn bã. Tư tưởng chàng thoát trở về nơi chàng rời bỏ mấy tháng nay. Chàng định phải bàn với Lan câu chuyện ly hôn và thăm con. Chừng nào Oanh mới biết đứa con yêu quý của chàng ?

Nhiều khi Chương trách lấy mình sao cứ kéo dài sự lừa dối ấy mãi. Lúc Oanh hỏi ngày làm đám cưới, chàng đáp qua loa cho xong, chàng tự hứa thầm sẽ tỏ thiệt ngọn nguồn cho Oanh biết. Lần nào chàng dọm nói cũng thấy Oanh vui vẻ quá, nên lại thôi. Chàng không nỡ đem bóng tối che ánh hạnh phúc trong sáng của Oanh.

Lần thứ nhất trong đời, Chương phạm tội dối trá. Buổi tối nay nhiều phen chàng sắp sửa thú thật với Oanh. Lời thú tội khó khăn quá, khiến chàng lưỡng lự.

Bản đàn dứt, Oanh dựa đầu vào ngực Chương, chàng cúi xuống nhìn. Thấy đôi mắt Oanh long lanh một nguồn sống vui vẻ tận, chàng bắt ngưng ngưng. Một lần nữa, Chương thiếu can đảm phá rồi bình tĩnh Oanh.

Một điệu khác trôi lên. Chương hẹn với nàng :

- Lát nữa sẽ nói, không muộn !

Càng nghe đờn, Chương thấy càng hèn nhát yếu đuối thêm. Chàng quyết gắng sức cuối cùng. Hai tay nâng đầu Oanh, chàng đắm đuối nhìn vào đôi mắt nàng. Oanh rùng mình :

- Tại sao anh ngó em như thế ?

- Làm sao ?

- Em không hiểu, mà em thấy khác thường, em sợ quá. Anh Chương, anh hãy tỏ thật cho em biết. Anh có điều gì thất vọng ?

- Anh ?... thất vọng... ?

Chương biết sự lừa dối của chàng không bao giờ hết cả. Về mặt ngây thơ e sợ của Oanh khiến chàng thà chịu khổ tâm một mình, để Oanh yên ổn.

Chương vội lấy tờ báo mở ra đọc. Chàng tìm có được bình tĩnh suy nghĩ. Chàng sắp đặt trưng trình chàng phải thi hành.

Tối mai về nhà thăm vợ con và lấy ít món cần dùng. Nói dứt khoát với Lan và đợi ngày tòa xử là xong chót hết, lừa cơ hội nào Oanh có thể chịu đựng lời thú tội, chàng sẽ thuật rõ.

Đồng hồ gõ mười tiếng. Oanh kéo tờ báo xuống nói nhỏ nhỏ :

- Anh Chương, hãy về nghỉ đi. Em xem anh mệt lắm...

XII

Xế chiều, Huệ bỏ đồ chơi, leo ngò trên gối mẹ. Lan bị rút thành linh ra khỏi mộng, nàng ẵm Huệ vào lòng siết mạnh. Thấy mẹ âu sâu, Huệ thở thỏ hỏi :

- Sao má buồn vậy má ?

Lan cúi xuống hôn con gượng làm khuây :

- Má có buồn chi đâu !

- Má giấu con.

- Má nói thiệt. Con thấy sao, chớ má vui hơn mọi bữa nhiều lắm.

- Má vui thôi, má giắt con đi chơi.

- Ừ !

Lan đứng dậy giắt con vào phòng sửa soạn. Trong lúc ấy chị vú mới cho Lan hay có khách. Lan vội vã biểu đem Huệ ra sau đợi nàng rồi bước ra ngoài.

Nàng biến sắc khi thấy Chương đứng trước mặt. Mấy tuần nay bất tin chồng, nàng hiểu nàng với chồng chỉ gặp những lúc cần phải bàn chuyện ly dị thôi. Một yên lặng nặng nề hiện ra giữa hai người. Chương lên tiếng trước :

- Tôi về để tính với mình.

- Em chờ mình nói.

Sớm mai này tôi lại trạng sư Bạch. Ông cho hay công việc gần xong. Bây giờ còn chờ ngày tòa định đoạt.

Lan không đáp. Mắt buồn rười rượi, nàng ngồi trên ghế khuất phía trong. Nhờ vậy, Chương khó trông thấy mà nàng cũng muốn Chương đừng thấy nàng cảm động. Chập lâu, Lan chậm rãi trả lời :

- Có chi lạ. Duy tôi chưa nghĩ được tòa xử để bỏ dễ dàng quá.

Chương đến ngồi gần bên Lan :

- Tôi muốn nói với mình một chuyện. Mình hãy nghe cho kỹ. Mấy năm nay chúng ta đã sống chung với nhau, nay chẳng lẽ trong một ngày một bữa, chúng ta đi hủy hoại...

Lan quay nhìn Chương, chàng tiếp :

- Mình đừng lấy làm lạ. Tôi không phải về đây đứng thối lui. Nhưng tôi muốn một điều mình sẽ hiểu tôi - chúng ta nên kính trọng những ngày đã qua, và chúng ta nên xa nhau một cách êm thấm. Tôi muốn tôi với mình đi mỗi người mỗi ngã, đừng có một lời hay một ý nghĩ trách hận nhau.

Tôi với mình đã yêu nhau. Tôi với mình đã tin rằng sẽ cùng xây đắp một hạnh phúc lâu dài. Nào dè chúng ta đi nhầm đường. Vậy chúng ta đừng oán trách sự lầm lạc ấy và hãy thông thả làm lại cuộc đời, Chúng ta vẫn còn đủ thì giờ...

Lan tỏ dấu thất vọng. Chương thấy :

- Tôi cũng biết đàn bà ít chịu được buồn rầu, tai biến bất ngờ. Tôi hiểu mình lắm. Nhưng đời không cho chúng ta làm theo ý nguyện, biết sao ! Một người đàn ông với một người đàn bà khó sống chung bằng nghĩa bạn bè, chúng ta phải xa nhau.

Lan gắng hết sức bình tĩnh đáp :

- Mình chắc chắn chỉ vì bấy nhiêu ấy ? Chúng ta đã thành thật nói chuyện, tôi cũng xin bày rõ ý tôi. Tôi tưởng mình xa tôi chẳng phải tại mình đã tìm được vui vẻ nơi khác...

Một lần nữa Chương, Lan lặng yên. Dường như tình thân ái giữa nhau chết hẳn. Đôi bên chẳng còn gì để nói nữa. Rất lâu, Chương tiếp :

- Lan, mình hãy tha thứ nếu tôi chặt dạ với mình. Tôi xin nhắc lại, chúng ta còn mong điều đình gì nữa ? Điều đình ! Đó là thuộc về hữu hình kia. Chớ chuyện tâm sự, chuyện của lòng, thu xếp thế nào ? Nó không có lẽ phải.

- Nếu vậy tại mình không chịu găng sức... Việc vợ chồng trăm năm phải biết chằm chước...

- Găng sức ? Chỉ bấy nhiêu ấy chúng ta có thể ăn ở đời với nhau ? Mình tin rằng chúng ta có thể hy sinh ái tình cho bốn phận ? Mình quyết chắc với tôi như vậy, nhưng tôi không dám tin mình. Lan, mình có đủ tư cách một người, tôi cũng vậy. Mình còn trẻ, chúng ta hãy còn tỉnh táo nhìn lại lòng dạ của chúng ta.

- Chương, mình làm tôi sợ hãi. Cái tỉnh táo của mình khiến tôi đau xót thêm. Phải ! Đau xót mỗi khi tôi nhớ chính mình khuyên tôi làm lại cuộc đời. Nói vậy tôi chẳng còn nghĩa gì đối với mình sao ?

Chương không dám cắt nghĩa. Chàng biết chẳng có ích lợi gì. Đã đến một tình thế khôn cứu chữa, nhiều lời càng hại, chỉ gia tăng sự trầm trọng thêm. Chương cố nén lòng. Chàng muốn lần giáp mặt cuối cùng với Lan cũng còn giữ được một tánh chất cao thượng. Chàng ao ước khi xa Lan cũng còn giữ được một kỷ niệm xứng đáng với nàng.

- Tôi không đả động những lỗi lầm của mình nữa. Tôi chỉ muốn nhìn nhận những cái quấy của tôi thôi. Mình hay trách tôi khó tánh. Tại chúng ta khác ý nhau, thế thôi. Mình nên hiểu giùm tôi.

« Phần nhiều người đòi tin rằng giữa hai tấm lòng và hai linh hồn hơi giống nhau, ái tình có thể miễn cưỡng sanh ra được. Sự tín ngưỡng ấy tầm thường lắm. Muốn yêu nhau, người ta phải thiết đồng ý với nhau. Ái tình không có lý luận và ái tình chẳng bao giờ ẩn náu trong lầm lạc. Cái hại của chúng ta do đó mà ra. Chúng ta lầm cũng như nhiều kẻ khác đã lầm. Cũng như họ, chúng ta dọn con đường tương lai. Con đường tương lai ấy đi ngược với ý muốn. Phải chăng lỗi của chúng ta ? »

- Mình muốn nói gì nữa ?

- Chúng ta xa nhau đừng ẩn ý chi khác. Chúng ta nên nhận sự chia lìa này rất cần. Xa nhau như đôi bạn biết điều. Sau lưng chúng ta có một dĩ vãng mà chúng ta đã ném chút ít hạnh phúc. Đừng xâm phạm đến dĩ vãng ấy.

« Tôi muốn mình với tôi tránh mặt nhau một ít lâu. Thời gian sẽ xóa hết dấu vết trong tâm não chúng ta. Ngày nào trí nhớ chết hẳn, chúng ta gặp lại sẽ không còn điều gì buồn hay tai hại nữa.»

Chương chín. Thấy Lan ngồi im, chàng cúi nhìn xuống đất, không dám dòm thẳng sợ đụng cặp mắt Lan. Chàng hỏi :

- Tôi nói vậy mình nghĩ phải hay không ?

- Phải lắm ! Mình nói có lý luôn luôn...

Chương đứng dậy buồn bã :

- Mình thấy không ? Mình có bao giờ hiểu, tôi đã nói lời nào khác thường đâu. Sao ? Mình nghĩ sao ?

Lan vẫn lặng yên.

- Thôi được !

Dứt lời Chương đứng hẩn dậy. Chàng gắng hết sức nhưng khó dẫu trọn được sự bức dọc. Chàng bước về phòng mở tủ lấy một mớ y phục cần dùng bỏ va-li. Ít quen làm công việc vặt ấy, chàng để rớt lảo thảo dưới đất.

Từ Chương về đến giờ, Lan mới có một chút lòng tha thứ. Nàng cười rất tự nhiên :

- Đàn ông có làm gì được. Vụng về lạ. Va-li mình là một kiệt tác của đủ thứ lộn xộn. Thuở nay một tay tôi, mình có rớ tới đâu. Lần này có lẽ lần chót hết, nhưng mình để đó tôi.

- Được, mình làm ơn sắp giùm. Tôi đi kiếm con Huệ. Nó đâu rồi mình ?

- Ở ngoài vườn. Nó sửa soạn đi chơi với tôi kể mình đến. Tôi biểu chị vú giắt ra ngoài.

Huệ đương phàn nàn với chị vú về người khách lạ, vừa trông thấy Chương nó mừng quýnh chạy lại hét cổ Chương nói lia lịa :

- Ba, ba mới về hả ba ?

- ù, ba mới về.

- Ba không bỏ con nữa phải hôn ba ?

- Không, ba không bỏ con nữa đâu. Lúc này ba còn đi Lục-tĩnh. Ít bữa nữa ba sẽ về thăm con. Sao ? Ở nhà bé chơi vui không ?

- Vui, mà mấy bữa rày con gâu của bé mất hết một con mắt, bé kiếm cùng hết không được, bé lấy vải buộc lại đặng nó mọc con mắt khác.

Huệ tuột xuống chạy theo đuổi bướm. Chương đứng dựa lưng vào gốc ổi nhìn con. Tưởng tượng ngày Huệ lớn lên biết rõ cha mẹ đã thành hai người xa lạ, chàng chép miệng thở dài :

- Còn gì đáng buồn hơn nữa. Mình không thể hỏi ý con, mà mình cũng không thể hy sinh vì con.

Nhưng rồi chàng lại nghĩ : dầu thế nào cũng còn hơn cảnh xáo xáo hằng ngày trong gia đình. Biết đâu, nó chẳng giữ mãi dấu vết tối tăm trong trí nhớ cả một đời nó. Chàng còn biết làm cách gì khác. Sự thể khó tránh

được ấy đã cưỡng chế hết mọi người, cưỡng chế luôn những kẻ không trách nhiệm.

Huệ chạy theo bướm đã mỏi. Nó trở lại đứng trước mặt Chương chấp tay sau lưng :

- Ba nói ba đi Lục-tĩnh, chừng ba về chắc ba đem về cho bé nhiều đồ lắm phải hôn ba ?

- Con muốn đồ gì ?

- Đồ chơi nè, kẹo nè, thứ gì bé ưa đó, ba biết hôn ?

- Ừ để ba về ba sẽ cho con nhiều, nhiều lắm.

- Chừng nào ba ?

- Chừng vài ba bữa nữa.

Huệ thật thà nhìn cha. Trong cặp mắt ngây thơ tràn trề sự sung sướng tin cậy :

- Vậy bé chờ.

Càng nhìn con Chương càng đau xót thêm. Chàng thấy cái dối trá theo đuổi chàng chẳng dừng và dữ dần hơn.

Gạt con hay gạt Oanh, đối với hai kẻ thân yêu nhút trên đời Chương thấy hổ người và thương hại Oanh cũng như Huệ, với tấm lòng thật thà tin cậy đã bị chàng lừa

đảo. Với con chàng còn có thể tự dung thứ; chàng phải tránh cho con những tấn tuồng thảm não. Còn Oanh ? Chàng làm sao chối được tội mình. Oanh đã giao linh hồn cho chàng, chàng lại giấu Oanh trốn một khoảng đời đã qua. Chỉ có Lan là chàng nói thật không quanh quẩn điều nào. Chương muốn Lan cũng có tấm chơn tình khi trông thấy chàng đi, cũng như khi chàng phải xa nàng. Chàng sẽ hoàn toàn thất vọng nếu Lan không trở ra tìm chàng. Thấy mẹ, Huệ chạy lại quần quít bên chơn :

- Má à, ba có nói với má ba đi Lục-tĩnh ít bữa ba đem đồ về cho bé hôn má ?

- Có, ba có nói với má rồi.

- Còn má, ba có nói cho má cái gì hôn ?

Chị vú lại ẵm Huệ, Lan bảo :

- Bữa nay tôi không đi được. Chị giặt em xuống chợ chơi một lát đem nó về ăn cơm.

Chương kéo Huệ ôm vào lòng. Chàng hôn trên tóc, trên trán, còn Lan nghiêm nghị đứng nhìn. Thoáng thấy cặp mắt Chương ướt rượt, Lan cảm một sự sung sướng đặc thẳng lướt qua trí nàng.

Chương buông con ra làm lủi đi thẳng về nhà. Một mình với Lan chàng mạnh mẽ trở lại :

- Thôi đủ rồi, tôi đi nghe mình.

- Mình còn quên, sách vở ngoài bàn viết mình hết dùng nữa sao ?

- À phải, mình nhắc tôi mới nhớ.

Rồi làm thăm trong miệng, chàng phàn nàn :

- Thiệt rầy rà quá.

Lan chụp cơ hội, nàng hỏi :

- Mình đi đâu gấp rút dữ vậy ?

- Nhiều lúc chẳng nên chần chờ. Mình hiểu giùm tôi.

- Tôi hiểu lắm, tôi hiểu người ta chờ mình !

Chương thấy xấu hổ. Chính vợ chàng cũng ngờ Oanh biết sự thật. Chàng then thăm, lặng lẽ xách va-li ra trước, lựa một mớ sách. Va-li đã đầy quần áo, thêm một mớ sách nữa, gài hoài không khít. Chương nổi nóng. Lan đứng yên nãy giờ coi chàng làm. Nàng tinh tường bước tới sắp đặt lại gọn ghẽ đàng hoàng từ món rồi khóa đưa cho Chương :

- Đây nè !

- Cảm ơn mình.

Hai người song song đi ra cửa. Tới thềm Lan nhìn Chương một cách khác thường. Chương như sắt đá. Giữa chàng và vợ, tình triền miên đã hết. Hai tấm lòng đã chìm trong yên lặng. Chương bước lên xe kéo. Lan ngậm ngùi trông theo :

- Thôi, thế là xong !

Một hình ảnh vụt hiện ra, Lan tự an ủi :

- Chưa phải hết được !

XIII

Mỗi bữa Chương lại nhà Oanh rất đúng giờ. Lúc sau này, muốn thời khắc gần Oanh được nhiều hơn, chàng lo làm công chuyện mau rồi để chiều về sớm. Từ ngày dọn nhà mới, thấy bộ chàng đơn chiếc, Oanh mời chàng dùng cơm tối tại nhà nàng. Chương sốt sắng nhận lời.

Tuy chưa hoàn toàn sống bên Oanh, nhưng cách chiều chuộng âu yếm của Oanh khiến Chương cảm thấy như chàng đã chung một gia đình với nàng. Chàng sung sướng đón tiếp hương vị của hạnh phúc mới.

Chiều nay Chương về nhà thăm con đến Oanh có hơi muộn. Vừa thấy Chương bước về, Oanh mừng rớt rít chạy ra đón đả :

- Anh làm em sợ quá !
- Em chờ lâu lắm phải không ?
- Chờ thì ít mà sợ thì nhiều.
- Em sợ giống gì ?
- Em sợ... anh không lại đây nữa.
- Sao bữa nay em sợ vô lý như vậy ?

Oanh kéo Chương ngồi xuống ghế khít bên nàng, về mặt thẹn thường :

- Hồi hôm anh về rồi, không biết tại sao em buồn quá, em đọc sách đến một giờ khuya. Vừa nhắm mắt ngủ em chiêm bao thấy anh giận em anh đi, em đương khóc tức tưởi kể giạt mình dậy. Lúc ấy mới ba giờ sáng, em thức luôn.

- Em điên lắm !

- Không phải, tại em yêu anh quá. Em chưa từng thấy được sung sướng như những lúc gần anh. Em lo sợ một ngày kia có chuyện gì dữ dội, chúng ta phải xa nhau...

- Chuyện gì mà dữ dội, chuyện gì mà phải xa. Oanh, chúng ta vẫn còn trẻ, chúng ta yêu nhau, chúng ta không có gì ràng buộc. Em nghe rõ chẳng Oanh ? Chúng ta không có gì ràng buộc.

Oanh dương mắt ngạc nhiên nhìn Chương :

- Tại sao anh gần câu nói như thế ? Tự do ? Chúng ta vẫn tự do thuở nay. Lần đầu gặp anh, em biết anh chưa có gia đình. Chúng ta yêu nhau tìm nhau cũng vì thế. Nếu anh không tự do sao anh dám gần em. Nếu em không tự do em dễ để anh thông thả tới nhà. Nội một cái ngó của anh và của em đủ chỉ rõ rồi, cần gì bằng cớ nào khác nữa.

- Em nói phải lắm !

Có Chương bên cạnh, Oanh yên lòng và sự vui sống lần lần trở lại.

Đã hai tháng lìa khỏi gia đình, Chương như quen đời cũ và bớt áy náy.

Ban đầu chàng tự nhận mình có lỗi. Chàng bút rút khó chịu, muốn rửa sạch dấu vết tội tằm đương ám ảnh trí chàng. Một đôi khi yếu đuối, chàng thấy những hồi hận theo đuổi hành hạ chàng khổ não. Chàng tưởng chừng không một cách đền tội nào có thể giải thoát được chàng.

Chàng đâu ngờ sức mạnh mẽ của chàng đã giúp chàng lướt qua bao nhiêu hồi hận. Và chàng cũng không ngờ tội lỗi ấy dầu bị đè ép dưới bao lớp lãng quên cũng chưa giảm bớt một chút nào.

Càng đi càng sâu vào con đường mới, Chương hết thấy khổ tâm vì sự lừa dối của chàng. Nhiều phen chàng định thú thật với Oanh. Chàng tính trước giờ thú tội và những câu sắp nói :

- Oanh ơi, anh yêu em lắm. Trong đời anh, anh chỉ yêu có một em thôi. Nếu trước kia anh đã thương ai mãnh liệt như em thì ngày nay chúng ta đâu có gần nhau. Em hãy tin anh và hiểu bụng anh. Lắm khi anh

phản nản sao chúng ta chẳng gặp gỡ sớm hơn. Có lẽ chúng ta không bao giờ gây gổ hay trái ý nhau..

Liệu chừng Oanh sẵn sàng nghe, chàng sẽ tiếp :

- Vì tin chắc một nơi hạnh phúc, anh đã lập gia đình...

Tới đây Chương ngập ngừng. Phải nói thật với Oanh về vợ chàng, con chàng và chuyện ly hôn ?

Chàng thấy lý luận và lòng tin nhiệm khó thay đổi một tương lai. Đành rằng Oanh sẽ đành lòng khi nghe chàng đã lấy lại tự do, chàng và nàng thông thả yêu nhau. Chàng gom dĩ vãng trong một lời nói. Nhưng con chàng kia - đứa con chàng quyết chẳng bao giờ lìa xa -, vợ chàng đó, chàng làm sao với những di tích hiển nhiên ấy của dĩ vãng ? Oanh lẽ nào bắt chàng hi sinh đến thế. Song biết nàng có trọn vui lòng cho chàng san sẻ mối tình với con chàng hay không ?

Khó đoán trước cái bất ngờ xảy ra trong khi thú tội, Chương thôi chí. Hay chàng đừng nói, để hạnh phúc được vẹn toàn ?

Dẫu cho ăn chung ở lộn, sống kề cận nhau, chúng ta cũng khó biết rõ lòng dạ những kẻ thân yêu. Hai kẻ yêu nhau tha thiết, tin cậy, quý mến nhau, cũng có thể có vài tánh ý khác nhau.

Dùng cơm xong, Oanh rủ Chương ra chơi sau vườn. Chậm chậm đi khít bên, Chương nghe bàn tay mát lạnh của Oanh để lên vai chàng. Nàng nói rất nhỏ, giọng trầm đầy vị yêu đương :

- Trời bữa nay thật tĩnh mịch, Chương nhỉ ? Em thấy lòng rạo rức thêm. Chùng nào chúng ta mới xum hiệp một nhà ? Chùng nào công việc của anh mới xong ? Dì em cũng lấy làm lạ. Đã gần mấy tháng nay chúng ta yêu nhau, anh chưa mở hàng một lễ nào. Nhưng em tin anh, em yêu anh, ra sao cũng mặc. Ngày giờ nào anh được sung sướng, em vui vẻ luôn luôn.

Không kèm được cảm động, Oanh níu chặt vai Chương :

- Anh Chương, anh hãy hứa chắc với em, không bao giờ anh bỏ em, không bao giờ em mất anh, anh chẳng yêu ai khác...

Trong bóng tối Chương rùng mình. Oanh vô tình nhắc câu tâm sự ám ảnh chàng hàng ngày : chàng có vợ, chàng lừa nàng. Đời chàng đã chia hai, nửa cho dĩ vãng, nửa cho Oanh. Chàng đã nhận nàng trong phỉnh phờ. Chương trả lời hỗn loạn :

- Em Oanh ! Tại sao em có luôn luôn những ý nghĩ vô lý ấy ? Em chưa hiểu rõ anh hay sao ? Anh nào phải

một kẻ vui đâu chút đó. Anh phải cần dùng không khí và ánh sáng : anh cần sống. Anh ao ước những gì bên bờ chắc chắn. Anh đâu như kẻ đem cái sống phân phát khắp mọi nơi. Anh góm nhòm cách qua đường ấy lắm. Anh đương khao khát yên ổn hoàn toàn của tâm trí. Anh muốn sắp đặt cuộc đời anh có thứ tự như công việc làm... Có nhiều cái mà chúng ta khó nhận được mỗi khi chúng ta đã biết...

- Anh muốn nói chi ? Trước em anh đã biết sự bên bỉ, sự hoàn thiện ? Chương, anh hãy nói thật tình. Anh chẳng bao giờ được sung sướng khi chưa gặp em, và nếu không em, phải không, anh ?

Trong phút chút, Chương tưởng Oanh gần hiểu hết sự thật. Chàng đã tình cờ bắt được cơ hội may mắn để xưng tội. Chàng mở miệng muốn nói nhưng cảm động quá chưa biết khởi đầu bằng lời nào. Oanh vụt hỏi tiếp :

- Anh chưa bao giờ được sung sướng với ai... phải không anh ?

Nghe trong giọng nói Oanh một lo sợ, một khát khao, khiến Chương rung lòng, chàng an ủi :

- Không, không, em đừng nghĩ gì khác, anh yêu em...

Oanh chưa chịu, nàng hỏi thêm :

- Trước em, anh chỉ biết những vui chơi chốc lát. Những cuộc vui ấy qua rồi. Anh hãy nói thật, bây giờ chỉ một em chớ không ai nữa...

Chương ngoan ngoãn :

- Bây giờ chỉ một em, một mình em thôi.

Chương ngậm ngùi nhớ đến Huệ. Chàng cáo một từ già Oanh về nhà.

Ngồi trên xe, Chương trầm ngâm suy nghĩ. Chàng thấy rõ rệt cảnh ngộ chàng càng bữa càng gay gắt thêm. Chàng cay đắng trách mình man trá buổi đầu. Nếu chàng thành thật với Oanh trước kia, có lẽ nàng không dám yêu chàng, và sự dun rủi tình cờ cũng chết hẵn từ lúc ấy. Mọi việc đều yên. Bây giờ chuyện đã dĩ lỡ rồi, nếu ngày Oanh hiểu rõ, nàng cư xử thế nào chàng cũng phải chịu. Chương biết Oanh sẽ kết tội lừa dối của chàng. Nàng sẽ đuổi xua chàng. Mà chàng khó xa Oanh.

- Mặc kệ, tới chừng nào hay chừng nấy.

Ta yêu Oanh, ta muốn giữ Oanh bằng cách gì cũng được. Ngày ly dị xong sẽ hay...

Lần thứ nhút trong đời, Chương phú thác thân phận cho rủi may. Từ thuở nay luôn luôn tự chàng quyết định, cầm dẫn sự sống... Hôm nay không thể nữa. Cái yếu ớt và bất lực đã khiến chàng sanh ra liều lĩnh.

Hình ảnh dịu dàng xinh đẹp của Oanh hiện rõ trước mắt. Chương ngừng hết ý nghĩ, say sưa thả mình trong cõi mộng xanh tươi.

XIV

Đã mấy tháng qua, Lan xót xa với bao thay đổi trong đời nàng. Một nỗi buồn chán nản xâm chiếm tâm hồn nàng ngay từ Chương bỏ ra đi.

Bao giờ người đàn bà cũng dễ cảm hơn đàn ông. Những chuyện vặt vãnh may mắn khi sống chung khó thoát khỏi cặp mắt họ một tiêu tiết nào. Lan cảm thấy từng phút sự vắng mặt của Chương và cảnh chia rẽ của chồng với nàng.

Chương đi, Lan phải sống trong khung cảnh kẻ đã bỏ nàng. Rất nhiều dấu tích thân mật còn lại khiến nàng đau khổ.

Ngày lấy Chương, Lan không hề nghĩ phải tạo một nền hạnh phúc hoàn toàn như Chương đã thiết tha mong ước. Điều nàng muốn và sùng thương trước nhất là cuộc đời êm đềm và thứ tự. Nếu Chương không thể cho nàng thưởng thức một môi tình khác lạ phi thường, ít nữa chàng cũng dành cho nàng một yên tĩnh chắc chắn. Thành ra Lan ít khổ hơn Chương về cảnh bất hòa trong gia đình.

Quen tánh dễ dãi, ít suy nghĩ sâu xa, Lan tin nàng với chồng chỉ giận nhau trong mấy lúc gây gổ thôi, qua hồi cắn đắng rồi, bao nhiêu lo ngại cũng phai pha theo cái

sống thường ngày.

Huệ là nguồn yên ủi cuối cùng của Lan trong thời buồn bã. Nàng đem tình yêu Chương yêu Huệ sắp đôi. Nàng coi Huệ như người bạn thân, một kẻ tâm phúc. Nhiều lúc để con ngồi trên gối nàng nói chuyện như với một người lớn. Huệ không hiểu chi ráo, song Lan cần nói cho đỡ hơi bớt. Mỗi lần Lan giải bày tâm sự, mỗi lần Huệ kết luận bằng câu :

- Má đừng nói chuyện đó nữa nghe má. Má buồn lắm. Xuống đây chơi búp bê với con.

Mấy năm sau, Lan đứng dưng trước biến đổi gia đình. Từ Chương đi luôn tới giờ, nàng mới thấy rõ cuộc đời gầy đổ của nàng. Cái sống thứ tự bình tĩnh mà nàng hằng mong ước này đã tan nát mất. Nhìn cảnh giờ dang, Lan nghiêm khắc trách lấy nàng và âm thầm tha thứ Chương.

Một buổi mai, Huệ chơi sau vườn. Lan ngồi một mình thấy chán ngán buồn bức. Nàng đứng dậy lấy cuộn len đan áo cho con. Mấy ngón tay Lan hoạt động liên miên, mà trí Lan khôn sao khuây khỏa nổi. Nàng buông chỉ lại bàn vớ một mảnh giấy cầm viết vẽ vờ. Mỗi lần gạch, mỗi nét chữ làm nàng xôn xan thêm. Lan quẳng viết xé miếng giấy ra manh mún, rồi lại đứng bên cửa sổ nhìn ra. Ánh nắng dội vào phòng rực rỡ, Lan không thấy

lòng ấm được chút nào. Nàng bồi hồi nhớ thời kỳ còn trẻ và bấy nhiêu năm sống bên Chương rồi lâm thâm tự hỏi :

- Tại sao trong đời mình phải chịu lắm đổi thay ? Người ta cần gì phải được hạnh phúc mới sống, nhưng khi gặp cảnh vô phước cũng buồn lắm nhỉ ? Mình đâu ao ước chi nhiều, mà mình có bao giờ ao ước thế ?

Lan trở lại bàn, viết lia lia trên một tờ giấy khác. Viết xong lại xé nữa. Nàng muốn giải rõ ý mình mà không sao giải nổi.

Lan chẳng phải như người đàn bà khao khát tự do khi được xa chồng. Dầu chồng hết yêu, Lan vẫn trọng phẩm giá nàng.

Trong lúc bị Chương ruồng rẫy, cũng có thể lợi dụng cơ hội để nghe theo tiếng gọi âu yếm của tuổi thanh xuân. Chung quanh nàng không hiếm bạn trai xưa hiểu tình cảnh nàng hiện thời. Lan quyết không làm một tội lỗi nào dầu biết sẽ được dung thứ.

Bất kỳ bầu bạn trai hay gái có hỏi đến chuyện gia đình, Lan trả lời qua loa cho xong.

Một người chị em thuở nhỏ có cảnh ngộ rất giống Lan. Kết cuộc vợ chồng ly dị nhau. Khác hơn cặp vợ chồng ấy còn son trẻ.

Lan chưa chịu tin thế. Chương và nàng đã có con, làm sao xa nhau được dễ dàng. Con nít tuy khờ dại, nó cũng phải sống đủ cha và mẹ.

Chính Chương yêu cầu chuyện ly hôn, chính Chương bỏ nàng trước, Lan cũng không tin vợ chồng nàng sẽ đoạn tuyệt nhau. Theo ý Lan, Chương đương khao khát tự do bên ngoài. Khi vui chán, chàng sẽ trở về với mẹ con nàng. Thấy hạnh phúc trở về, Lan sẽ sẵn lòng quên lỗi Chương và sẵn lòng tha thứ kẻ đã đoạt chồng nàng.

Có khi nào chúng ta bị ai công kích mà tự nhiên trong lòng chẳng nảy sinh một chí phục thù hay một cách đối phó trái trả lại. Luôn luôn trong trí Lan vẫn có ý nghĩ trả thù Chương. Từng thấy nhiều gương trước mắt, nàng cũng hiểu nàng có thể giữ chồng bằng cách ghen tuông - một món binh khí ghê gớm hơn hết của đàn bà. Nhiều bữa Lan muốn tìm gia đình với Chương, nhưng phẩm cách tự nhiên của nàng bắt nàng rời bỏ ý muốn ấy. Hơn nữa, còn một lẽ mà xưa nay Lan thường dùng để thủ thế với Chương : Nàng không bao giờ tự mình làm nên một tội lỗi nào.

Vả chú nàng đã cắt nghĩa rành. Trong thời kỳ sắp sửa đẻ nhau, Lan phải cẩn thận giữ gìn đừng phạm một điều quấy. Chương tự gây sự, dù sao Tòa cũng xử phần lỗi về chàng. Theo luật kẻ nào thất thì mất quyền bắt con. Lan biết nếu nàng sơ sót, ắt khó giữ Huệ.

Đối với chồng, Lan là người vợ thiếu bổn phận. Đối với con, nàng hoàn toàn một bà mẹ sẵn sàng quên mình vì con.

Chưa bị lừa gạt, chưa phải trách chồng về việc ấy, Lan lấy làm lạ tại sao hôm nay nàng ghen được trong khi nàng đã bớt yêu Chương, Lan có biết đâu người đàn bà hết thương chồng cũng ghen được. Người ta có thể ghen vì lòng tự ái, vì tức trí, vì kiêu hãnh, vì bị lừa gạt. Thường thường ghen là để mà báo thù.

Đêm nào trần trọc, Lan thấy hiện ra trước mắt những hình ảnh ngày xưa. Cả một quãng đời vui vẻ âu yếm, đầy dẫy hạnh phúc trong mấy năm mới lấy Chương lần lượt diễn lại như một cuốn phim. Lan cố xua đuổi, muốn đừng nhìn, đừng thấy cuốn phim đang ở dưới mi mắt Lan.

Còn gì nào nề buồn tủi hơn khi ánh nàng lu mờ, một bóng đàn bà khác hiện rõ thay thế bên chồng, Lan nóng nả muốn biết mặt thật người đàn bà ấy.

Nhiều bữa Lan xuống tòa báo, đứng khuất một chỗ chờ giờ Chương ra. Nàng ao ước tình nhân Chương đến đón chàng như nàng thuở mới cưới để nàng xem mặt. Chương vẫn thui thủi một mình đến ga xe điện.

Lan chỉ nhận được một điều : dường như Chương gấp về, nên bữa nào ra trễ, chàng đi xe kéo cho mau.

Hay chàng ở một mình ? Hay chàng cũng sống tiếp cuộc đời buồn bã ? Nếu thế nàng không ân hận chi lắm. Bằng chàng có vợ khác, chàng sung sướng hưởng hạnh phúc cạnh người yêu - cảnh hạnh phúc mà nàng đã bị loại ra ?

Lòng tự ái Lan bị xâu xé từng mảnh. Nàng thầm mong Chương đừng tìm được vui vẻ bên người nào, cũng như chàng đã thất vọng bên nàng trước kia.

Có lúc Lan khóc chán rồi xót xa tự hỏi :

- Nếu chàng còn có thể gây hạnh phúc cho kẻ khác, sao chàng không rán bảo vệ giùm hạnh phúc của nàng.

Thất vọng rồi Lan hy vọng. Biết đâu ngày kia, Chương chẳng trở về. Chừng đó nàng sẽ đem hết sức mình làm lại cuộc đời cho tới khi những mảnh vỡ trận giông tố vừa qua chôn lấp hẳn.

Con người sanh ra mà ruồng bỏ hết các ham muốn của đời là một chuyện phi thường hiếm hoi lắm. Nếu đức hy sinh ấy mà có được, nó chỉ có ở trong tâm hồn các vị thánh hay trong cái tuổi cần cỗi về chiều của người thôi.

Lan đương thời trẻ, đẹp, cũng thèm khát sung sướng, cũng ước ao vui chơi, cũng đa tình đa cảm như nhiều đàn bà trẻ, đẹp khác, có làm sao tự bắt mình làm một bức phi thường. Ngày này qua ngày nọ, đầy lòng mong vọng, Lan chờ Chương trở về.

Một bữa chú nàng đến thăm, Lan hỏi :

- Chú có cách gì làm cho ba con Huệ hồi tâm không ?

Nhìn Lan thương hại, ông bình tĩnh đáp :

- Cháu hãy bền chí mà chờ. Thời gian là một liều thuốc linh nghiệm nhứt.

Cháu phải chờ ? Cháu phải sống lẻ loi, đau khổ cho đến khi chàng mải cuộc vui chơi phóng đãng...

- Cháu hãy nghe và tin lời chủ. Nếu nó về thì ngày kia nó sẽ về. Cháu gấp rút chỉ hư việc thêm. Cháu nên nhớ hiện nay phẩm giá cháu là cái cần yếu nhứt. Cháu nên giữ gìn cẩn thận.

Tự Lan cũng nhìn thấy cảnh ngộ gay cán của nàng. Lần hồi nàng yên tâm công nhận lời chú dạy. Phải dùng phương thuốc cuối cùng : chờ đợi.

Mỗi lần Huệ hỏi thăm cha, Lan đáp :

- Ít bữa nữa ba về. Con chờ ba nghe con...

XV

Năm nào tết đến Chương cũng nghỉ một tháng giắt vợ con đi chơi. Khi Đà-lạt, Nha-trang, khi Cap hoặc Long-hải, khi thì quê nhà hay quê vợ, mượn thú nước non đồng ruộng tĩnh dưỡng luôn thể.

Thấy tết gần kề, Lan buồn ngủi. Chương sẽ đi đâu ? Nàng sẽ đi đâu ? Điều chắc chắn hơn hết, nàng không thể cùng đi với chồng nữa được. Hay nằm nhà chịu cái sống cô đơn ? Một bữa trạng sư của Chương đến cho Lan hay chuyện gần xong và nhơn tiện hỏi lại ý kiến nàng. Lan nhứt quyết không chịu ly dị liền. Trạng sư Bạch nói :

- Nếu vậy bà và ông Chương phải xa tạm.

- Tôi bằng lòng xa tạm. Nhưng tôi chẳng bao giờ chịu ly dị.

Lan nghĩ cuộc xa tạm này sẽ dứt trong một thời gian rất ngắn. Thế nào vợ chồng nàng cũng hòa giải với nhau.

Một buổi chiều Lan giắt Huệ ra Saigon mua vài món đồ. Mua xong nàng dẫn con thơ thân dọc theo mé sông coi tàu. Nhớ sự tòa báo Chương gần đó, Lan tính đi qua coi Chương về chưa. Thành linh Huệ kéo xăn tay Lan đi riết tới vừa la lên :

- Ba, ba kia kia !

Lan giựt mình. Đã lâu Lan chỉ trông vào tình cờ. Hôm nay tuy định gặp Chương, nàng cũng không chắc sẽ được gặp.

Thấy Chương thẳng lại hàng sách. Lan nói thầm :

- Chàng không thay đổi chi lắm !

Huệ nồn nao níu Lan :

- Ba về rồi sao mà chưa nói với con. Để con kêu ba cho má đi với nghe má.

- Ba con gấp đi chuyện khác, một lát cũng về nhà.

Chương mua báo cầm tay rồi đứng nhao nhác nhìn quanh. Một chiếc xe kéo từ nhà thờ đi xuống. Vừa thấy thiếu nữ ngồi trên xe, Chương lên một cái khác rồi bảo chạy song song bên nhau. Lan nghe lòng se lại. Nàng cũng leo lên một cái đương đầu dựa lẽ hỏi :

- Theo hai chiếc trước, chạy cách khoản. Huệ mắc ham coi người ta qua lại hai bên đường, hết để ý đến Chương.

Norodom, Massiges, Richaud... Chương và thiếu nữ vào nhà. Đầu óc choáng váng, Lan ôm con trong lòng chỉ xe chạy thẳng về phía Bắc-liêu.

Tang có đã quả, còn nghi ngờ chi nữa. Chương có nhơn tình nên nhứt quyết xa nàng. Chàng chọn một chỗ ở xinh đẹp làm ổ uyên ương. Chàng đã bỏ gia đình cũ, đi tìm cảnh sống mới.

Từ ngày Chương đổi tánh đến rời nhà đi, Lan cũng chưa quyết Chương yêu kẻ khác. Cái bạc tình của Chương vẫn hiện luôn luôn trong trí Lan, nhưng sự thật mơ hồ lắm. Hôm nọ gặp Chương, Lan còn ao ước Chương sống một mình, và sống nào buồn, đau khổ. Bây giờ chuyện bày rõ ràng trước mắt. Chương lấy vợ khác. Chương sung sướng. Và Lan làm tưởng Chương cùng người ấy ở chung nơi tòa nhà lộng lẫy mà nàng vừa biết.

Những buồn rầu vợ vẫn, những tư tưởng không rõ rệt của Lan nay đã thành hình và quán quít trong đầu óc nàng.

Lý nào Chương chẳng nghĩ tình nàng ? Lý nào Chương quên hẳn con ? Lý nào Chương an nhiên thương yêu kẻ đã manh tâm cướp đoạt hạnh phúc nàng ?

Về đến nhà Lan hỏi hỏi cho con ăn cơm và tự nàng dỗ ngủ. Con bé yên giấc, Lan tắt đèn, mở cửa sổ, rồi nằm trên ghế dài.

Ánh trăng mừng sáu lờ mờ dọi vào. Lan có biết đầu giờ này trước cảnh nửa mơ nửa thật ấy, Chương, Oanh đương âu yếm dựa đầu vào nhau nhìn vẻ đẹp ảo huyền của trăng non.

Khoanh hai tay lên đầu, gác trên thành ghế, Lan nằm im lìm mở mắt dòm qua song cửa. Những đám mây trắng lơ lửng trôi, in hình trên vòm trời xanh biếc đầy sao.

Lan thấy lòng buồn tê tái. Một nỗi buồn ray rứt châm chích bầu xé tâm can. Nàng ghen, ghen một cách lạnh lùng, bằng một thứ ghen thâm kín đầm thấm trí não hơn lòng dạ. Mỗi khi nghĩ Chương ở chẳng bao xa nàng và sống sung sướng với người yêu, Lan tức tối nhiều hơn đau. Lan quyết trả thù. Nàng đại gì kéo dài cuộc đời tan nát để Chương bình tĩnh cùng kẻ khác.

Gà bắt đầu gáy sáng. Lan khép cửa đi ngủ. Nhờ nghỉ yên được mấy tiếng đồng hồ, tâm trí bình tĩnh trở lại, Lan ngoan ngoãn nghe theo lẽ phải. Trước khi tìm cách đối phó với Chương, Lan đến một trạng sư quen hỏi thăm cho rành.

Ông Nghĩa là bạn thân của chú Lan chuyên về ly dị. Thấy Lan đến ông ngạc nhiên hỏi nàng :

- Cháu cũng tìm đến đây ?

- Thừa chú, cháu có vài chuyện rắc rối nhờ chú giải quyết.

- Cháu nói đi rồi chú sẽ trả lời.

Lan gom góp vắn tắt các việc xảy ra và nói rõ những trái nghịch của nàng với Chương.

Đã lâu vợ chồng cháu hết mong thuận thảo. Ngày nào cũng có chuyện rầy rà. Nhưng cháu và Chương không làm lỗi gì trọng hệ. Lúc nào chàng cũng lo tròn bổn phận đối với vợ con.

- Bổn phận ? Bổn phận mà thôi sao ?

- Chương chỉ làm bổn phận. Và cháu cũng chưa phạm điều nào.

- Cháu cũng lo bổn phận như Chương ?

- Thừa phải, cháu tưởng nếu chàng sẵn lòng thì vợ chồng sẽ ăn ở đời với nhau... Cháu đâu dè lần hỏi Chương thay hẳn tánh tình. Cháu đoán chàng có một tâm sự gì giấu cháu, chàng thương một người khác.

- Cháu cứ tiếp, chú hiểu rồi.

Lan thuật kỹ trận gây sau cùng rồi chàng xin ly dị. Nàng cân nhắc lợi hại, chỉ đứa con yêu quý sẽ không cha. Chàng đáp : không thể nuôi con trong oán ghét thù

hèm của cha mẹ.

Chàng hứa làm tròn nghĩa vụ và sau đó chàng đi ở nơi khác...

- Ở với người đàn bà ?

- Dạ phải.

- Đã mấy tháng rồi ?

- Bốn tháng.

- Chàng đưa đơn xin để chưa ?

- Lâu rồi, cháu không chịu ký tên...

- Chú khen cháu đa. Cháu có con, cháu nên tránh chuyện chia ly. Khổ một nỗi là muốn bắt người chồng trở về vợ cũ, pháp luật đành bất lực.

- Pháp luật không có quyền giải hòa ? Pháp luật công nhận thói bạc tình của đàn ông ? Pháp luật bằng lòng cho bỏ vợ ?

- Đúng vậy. Nếu cháu tin chú như người thân tộc, chú sẽ chỉ dẫn cháu một hai điều. Trước hết cháu nên biết. Tòa không làm sao cấm đàn ông có vợ đừng thương ai. Dầu cháu chẳng khứng để, chồng cháu cũng có quyền sống với nhơn tình trước mắt thiên hạ.

- Cháu chẳng bao giờ chịu để. Cháu sẽ ân hận mãi mãi nếu Huệ phải mất cha. Thà cháu hy sinh hạnh phúc một đời cháu. Thà Chương và cháu đau khổ mà Huệ được sống trong xum hiệp.

- Đó là điều chú muốn khuyên cháu, và tự cháu mới sửa đổi cảnh ngộ cháu được mà thôi.

- Chương đã hết thương cháu. Chàng hết muốn nghe, thấy cháu nữa. Chàng có vợ, chàng sung sướng.

- Chương có thể quên bốn phận làm chồng chứ khó quên bốn phận làm cha. Ngày nay cháu chỉ đi tìm cha đứa nhỏ. Cháu sẽ không thất vọng đâu.

Lan hân hoan đứng dậy tỏ lời cảm ơn trạng sư rồi từ giã ra về.

XVI

Bữa nay chúa nhật, dì Oanh đi Nam-Vang, Chương cũng nghỉ một ngày trọn. Chàng đến nhà Oanh rất sớm. Điểm tâm xong, Oanh hỏi :

- Anh biết đánh cờ không ?

- Chương gật đầu.

Cờ là món tiêu khiển thứ nhất của Chương trước kia. Ngày mới cưới, mấy lúc rảnh việc chàng với Lan thường so tài cao thấp. Lan đánh cũng khá, nhờ Chương chỉ bảo thêm sau rồi nàng theo kịp Chương.

Tình cờ tìm lại dấu vết hạnh phúc buổi xưa, Chương muốn được hưởng những giờ thanh thú ấy. Oanh dọn bàn cờ ra chia quân. Nàng đi trước. Bỏ đã lâu, khởi đầu Chương bối rối, nóng nảy làm thất mấy nước. Nhờ Oanh nồng trí quá bàn sau chàng gỡ lại. Xong ván thứ nhì, Chương nói :

- Anh bỏ lâu quá, thôi chúng ta xả hơi một chút. Oanh tươi cười đứng dậy :

- Anh đánh cao mà tại anh không năng chơi. Em thấy rất nhiều người như vậy. Thuở nhỏ tập đủ cầm, kỳ, thi, họa, chùng lớn lên buông bỏ hết. Anh ở một mình không ai tập dượt với anh sao ?

- Tại anh ít thời giờ rảnh. Làm việc nhiều cũng mệt...

Rồi chàng lảng qua chuyện khác. Luôn luôn Chương tránh hẳn những câu chuyện về gia đình và những thói quen trong cái sống thường ngày. Chàng chỉ nói qua loa chút ít về đời chàng thuở còn thơ bé.

Nhắc ngày tết sắp đến, Oanh hỏi :

- Mỗi năm anh nghỉ được bao lâu ? Anh đi chơi chỗ nào ?

- Anh nghỉ được một tháng. Thường thường anh ra các vùng bể hay về đồng... như em muốn năm nay chúng ta sẽ đi...

- Anh chưa tính đi đâu ? Năm ngoái anh đi đâu ?

Chương vẫn nhớ rành rành chàng cùng vợ con nghỉ mát ở Nha-trang, nhưng tìm cách dấu quanh.

- Năm ngoái... Để anh nhớ lại... à anh đi về dưới ruộng.

Bàn dùng giây lâu, Oanh hỏi tiếp :

- Anh đi có một mình ?

Nãy giờ Chương quanh quẩn là có ý tránh câu hỏi

ấy. Thấy Chương lộ vẻ bối rối Oanh hỏi vì mình vô ý. Nàng kéo Chương lại bàn cờ :

- Thôi, bữa nào sẽ tính... Anh giắt em đi đâu cũng được. Miễn gần anh là em vui. Hay nằm nhà đợi tiếng pháo giao thừa em cũng vẫn sẵn lòng.

Cùng trong một giờ với Chương Oanh, Lan giao Huệ cho chị vú sữa soạn ra đi. Từ Gia-định đến Richaud chỉ mất non nửa giờ, Lan ngồi trên xe tính lệ cách đối phó cùng kẻ bạc tình. Lan không phải đi đánh ghen. Nàng chỉ đòi lại người cha.

Bữa trước thoáng thấy Oanh, Lan cũng độ được Oanh là một cô gái có phẩm hạnh tử tế mà Chương đã khéo léo cám dỗ. Nàng nghĩ :

- Nếu thế không đáng sợ !

Tuy vậy nàng cố sức nhìn trước kết quả cuộc chinh phục : nàng sắp khởi bước vào. Nếu chẳng may nàng thất bại trước người con gái ấy ? Nếu nàng, vợ chánh thức Chương, phải xếp giáo hàng đầu kẻ lấy chồng nàng? tưởng tượng sự sỉ hổ sắp đến, Lan ngã lòng. Trong vài phút bối rối, Lan thoát nghĩ : Hay tìm riêng cô ả cho cô hay Chương đã có gia đình và cô nên biết điều để Chương thông thả trở về vợ con ?

Cầu một người con gái để trả chồng lại mình, Lan thấy xấu hổ. Nàng bỏ ngay ý nghĩ mà nàng cho là hèn hạ ấy.

Xe ngừng trước ngõ nhà Oanh, Lan bước xuống, chưa nhứt định phương pháp nào cho được phần thắng lợi. Nàng lăm bắm :

- Chiến thuật nào cũng dùng hết.

Rồi quả quyết đi vào.

Đương chăm chỉ vào nước cờ, Chương, Oanh không nghe Lan gõ cửa, Lan tự tiện chậm chậm bước vô. Trước khung cảnh hòa nhã, êm tĩnh của chồng đương sống, nàng đứng yên lặng nhìn...

Thoáng bóng người Oanh ngược lên đứng dậy sừng sốt. Chương ngồi dây vô trong nên chưa hay. Mảng tính cách giải vây, chừng nghĩ được thể thí xe cứu tướng, dòm lại thấy Oanh đứng tần ngần ngó ra, chàng cũng đứng dậy ngó theo. Đôi mắt vừa gặp Lan, chàng biến sắc.

Oanh lần lượt nhìn Chương rồi nhìn Lan như dò hỏi. Nàng định bụng Chương có quen và người ấy đến tìm Chương. Một nỗi lo âu nghi ngại uà đến xâm chiếm trí Oanh. Chương vẫn lặng yên. Thấy thế Oanh lại nghĩ: Hay bà đi lầm nhà ? Nàng rón rén bước tới gần để hỏi.

Vừa ngắm Oanh, Lan hiểu ngay Oanh chẳng phải tay đối thủ lợi hại. Oanh đẹp, Oanh đủ vẻ yêu kiều, nhưng Oanh chỉ là một cô gái thơ ngây thật thà. Biết kẻ tình địch không đáng sợ, và thấy Chương đứng trôn một chỗ, Lan vững lòng đợi Oanh đến, nàng tỉnh tuồng, thông thả buông mấy tiếng :

- Tôi là vợ chàng !

Từ Lan đến Chương đoán thế nào cũng có chuyện đất bằng sóng dậy, chàng đương ái ngại số phận Oanh, chợt nghe Lan thốt mấy lời, Chương biết Oanh làm sao chịu đựng nổi. Chàng bước tới chực đỡ Oanh.

Tuy sự thực hiện ra như mũi tên độc bắn thẳng vào tim, Oanh ráng sức gượng vững. Nàng dựa nhẹ vào lưng ghế, chẳng buồn nhìn mặt Chương, nàng đưa tay đẩy chàng ra :

- Tôi không biết. Tôi thề với bà tôi không biết.

Nghe mấy lời vắn tắt đầy giọng thành thật với vẻ ngạc nhiên thất vọng của Oanh, Lan hiểu hết. Nàng đứng yên không thêm một tiếng nào. Oanh lập lại :

- Tôi không biết. Tôi thề với bà tôi không biết.

Oanh ngờ đâu con đường hạnh phúc mà nàng nhắm mắt lặn xả vào có ẩn núp một sự thật và sự thật ấy ngày nay hiện rõ chán chường ghê gớm.

Người mà nàng sẵn sàng hiến trọn một đời ngây thơ trong trắng ; người mà nàng hết lòng yêu đương không nghi ngại đắn đo, chính người ấy lừa nàng, dối nàng. Còn đâu đón nào bằng ! Những câu nói, những mẫu chuyện của Chương xẹt qua trí Oanh như một ánh sáng. Giờ Oanh mới hiểu vì sao Chương thường tìm cách tránh lảng các toan tính về tương lai.

Chán nản nhìn vợ vắn vào khoảng không, Oanh làm thâm như mình nói với mình :

- Bà là vợ... ! Chàng đã có vợ... Tại sao không nói thật ?

Dẫu cố làm tỉnh, Oanh cũng khó tự kiềm lâu được, nàng loạng choạng té ngồi xuống ghế.

Trước tình cảnh ấy, Chương hết sức bối rối. Không kể trước mặt Lan, không kể Oanh sẽ đuổi xô, Chương đứng khít bên Oanh vịn vai nàng buồn rầu nói :

- Oanh, em hãy tha thứ cho tôi. Tôi đau khổ nhiều lắm. Em hiểu giùm và đừng oán trách tôi. Tôi yêu em, tôi không muốn làm mất em. Đáng lẽ tôi phải nói thật với em sớm hơn, nhưng mỗi lần sắp mở miệng tôi thấy

em vui vẻ quá. Tôi không nỡ khuấy dậy hạnh phúc em. Ngày này hẹn qua ngày khác, sau rồi tôi định chừng nào em với tôi chánh thức ăn ở với nhau, để em có đủ sức nghe, để tôi có thể nói. Tôi đâu dè chuyện lại xảy ra một cách vội vàng... Bây giờ em đã hiểu...

Oanh ngồi lặng thinh, toàn thân run sể vì cảm động. Chương quay lại vợ :

- Tôi đã nói với mình hết lời, chúng ta phải xa nhau. Tôi không thể sống chung với mình nữa. Mình đã hiểu. Tại sao mấy tháng nay mình ở yên rồi bây giờ tự nhiên mình phá rồi tôi ?

Rồi chỉ Oanh đương ẻo lả dựa vào thành ghé mặt tái xanh như sắp chết, chàng tiếp :

- Mình thấy chuyện mình làm đó không ?

Lan chưa nao núng :

- Chúng ta xa nhau ? Sao mình cố quyết điều ấy ? Mình quên con của mình ?

Ba tiếng «con của mình» nháng bên tai Oanh như một lảng sét, Oanh vụt ngược lên nhìn Lan rồi nhìn Chương. Một nỗi buồn đau thăm thăm dòn lên đôi tia sáng mắt. Nàng đứng thẳng dậy đến trước mặt Lan, giọng quả quyết :

- Tôi hứa chắc với bà tôi không gặp chàng nữa. Tôi xin lấy danh dự thề với bà.

Lan cô kèm để khỏi buột miệng nói cảm ơn, nhưng cũng động lòng thương hại Oanh.

Chương chết cả người. Chàng cảm như Lan, Oanh hiệp lại chống chọi chàng. Chàng biết làm thế nào hơn đánh liều với tai hại mà chàng khó bề trốn tránh.

Oanh thủng thẳng bước vào phòng, nhẹ nhẹ khép cánh cửa lại. Chương buồn bã trông theo, thầm hiểu hạnh phúc chàng đã chết sau lần cửa đóng, chàng phải trở lại cuộc đời nào buồn mà bôn phận buộc chàng phải sống.

Chương quen tánh quyết định. Có lẽ chàng sẽ gây sự với Lan. Nhưng biết Oanh chẳng bao giờ tha thứ, Oanh chẳng bao giờ nghe chàng phân giải. Và chàng cũng hiểu chàng còn điều gì phân giải ? Chàng đã lợi dụng sự thành thật của Oanh, chàng đã phủ cuộc đời nàng tan nát.

Như một tên tội phạm biết điều, bằng lòng lãnh án không than trách, Chương lấy nón bước ra nói với Lan :

- Nếu đời chúng ta phải cần sự hy sinh thì chúng ta cứ nhận. Tôi cũng xin lấy danh dự thề với mình.

Lan cảm động và thấy mình thất bại trước cái thất bại dễ dàng của chồng. Nàng muốn an ủi Chương cho bớt khắc khổ từ nàng gây nên, nàng không tìm được lời nào. Lan chỉ vẫn tắt :

- Mình cũng biết vì ai mà hôm nay chúng ta còn miễn cưỡng nói lại giây đờn.

Một giờ sau vợ chồng Chương về đến nhà. Huệ đã ngủ, Chương thay đồ trở ra ngoài phòng khách ngồi chờ dọn cơm trưa.

Xem những vật chàng rời bỏ từ lâu vẫn còn y như cũ. Duy thú chơi hoa của Lan dường mất hẳn. Lọ thủy tinh tro bóng trên bàn làm gian phòng thêm vẻ trang nghiêm, tẻ lạnh.

Chương ngồi đối mặt vợ làm thinh. Chàng lưỡng lự không biết có nên nói chuyện với vợ và nói những gì. Lời của chàng đã thành thừa. Bao nhiêu lý lẽ khiến chàng quay về, Lan hiểu chán rồi.

Lan cũng không lợi dụng đắc thắng để kiêu hãnh với chồng. Nàng ngồi ngang Chương điềm tĩnh xa xăm. Từ Chương về, Lan thấy có một cảm giác dễ chịu. Nàng thành thật nhận rằng dẫu Chương không đem hạnh phúc, vui vẻ về cho nàng, chàng cũng đã trả lại nàng cái sống trật tự ngày xưa.

Lan đứng dậy đến bên Chương nhẹ nhẹ đỡ hai tay lên vai chàng. Chương thấy chàng đã cùng kiệt sức. Như đứa trẻ còn non nhờ che chở ấp yêu trong lòng mẹ, Chương yếu đuối ngả đầu vào ngực Lan. Chàng sắp khóc, chàng cần khóc cho đỡ khổ, nhưng cố cầm nước mắt. Chàng muốn mạnh hơn... can đảm hơn... vì đời chàng phải thế.

Chàng đứng dậy đi song song bên Lan vào phòng ăn. Nhìn đằng xa cặp chén và hai đôi đĩa để trên mâm cơm - biểu hiệu cuộc sống chung của chàng từ nay - Chương ngậm ngùi nói với vợ :

- Tôi không oán trách mình điều gì cả... Chuyện mình làm phải lắm... Chúng ta phải sống...

Lan tiếp :

- Biết đâu chúng ta chẳng gặp lại những ngày vui ?

ĐOẠN KẾT

Năm năm qua ! Năm năm Chương, Lan sống trong hy sinh, trong bồn phận. Chương cố làm tròn lời hứa. Chàng hết lòng lo lắng vợ con và chẳng bao giờ tìm gặp Oanh trở lại.

Thấy vợ chồng chàng khi đi cao lâu, khi chớp bóng, khi đến các tiệm nhảy, ai cũng tưởng gia đình vui vẻ hòa thuận lắm. Người ta có biết đâu Chương, Lan ngày nay chỉ là hai người đau khổ.

Chương nong nả làm việc nhiều hơn. Lan chăm dạy dỗ săn sóc con.

Huệ đã lên mười ! Đứa bé tươi vui ấy vẫn tươi vui vô sự trong cảnh hòa nhã xum họp, ngày ngày cắp sách đến trường. Nó đâu ngờ được hạnh phúc nó đương hí hờn mở rộng hai tay đón tiếp đã mua bằng một giá rất đắt của cha mẹ.

Kỳ thi lựa học sinh vào nữ học đường Huệ đậu. Lan tính làm một tiệc mừng. Chương nhận lời nhưng giao cho Lan tự tiện sắp đặt.

Bữa đãi, thân bằng quyến thức đến đủ cũng đông. Trong khi trò chuyện gần xa, nhơn vui miệng, chú Lan mới đứng dậy đọc một bài diễn văn thảo ra trong phút cao hứng ấy :

- Ở đời có một điều rất quý : ấy là lòng hy sinh.

Quý ông quý bà hãy nhìn lại hai vợ chồng chủ nhân bữa tiệc này có lẽ quý ông quý bà sẽ bảo :

- Có gì đâu ! Ông bà vui vẻ vô sự quá !

Tôi xin lỗi nói quý ông quý bà lầm ! Cái vui vẻ vô sự mà quý ông quý bà trông thấy được đó làm bằng hai tấm lòng hy sinh...

Chương Lan hơi hải nhìn nhau, cảm thấy mình sắp bị đem ra hành hình. Chàng liếc vợ, Lan cũng liếc chồng, hai bên căn môi dần nổi cảm tức. Chương đuối sức trước. Như có một sức vô hình xô đẩy, Chương đứng hẫng dậy rồi lảo đảo bước thẳng ra đường, đi như cái máy

Lan cố kềm được đến lúc Chương bỏ đi là hết. Nàng chạy tuốt vào phòng. Có thể rời rã dưới sức nặng của đè nén, nàng chúi đại lên giường úp mặt xuống gối để tự tiện nước mắt trào ra.

Một chị bạn thân theo sau Lan từ nãy đứng lặng yên để Lan khóc một hồi rồi nhẹ nhẹ bước lại ngồi lên giường cầm lấy tay Lan an ủi : Lan thấy đỡ bớt bên cái cơn man âu yếm ấy. Trong ghen ngào nàng kể lẽ sự tình :

- Chị Nhung, em đã đuối sức rồi. Sự hy sinh mà Chương và em sẵn lòng nhận lấy năm nay giờ đã đến chỗ kết cuộc. Em khổ sở lắm. Em như kẻ bị đẩy trốn đời khó trốn thoát được. Em đã cố hết sức mình, ngày nay em thấy rằng sức mình vẫn có hạn.

Em thương hại lấy em, em thương hại Chương. Tại sao chúng em đau khổ đến cùng cực thế này... ?

Chương ra khỏi nhà đã lâu, chơn chàng cứ bước, trí chàng trống bọc không một ý nghĩ. Ánh sáng một quán rượu bên Thị-nghè chiếu một vệt dài xuống mặt đường, Chương đứng một hồi rồi rảo bước vô.

Hàng chục khách đương bàn chuyện khao trước ly bìa. Chương tiếc thầm :

- Sao mình không được sống cái đời tầm thường bình dị ấy.

Ngồi vừa yên chỗ, chợt nhìn vô, chàng thoáng thấy một người đàn bà ngồi khuất sau tủ tiền, có mái tóc quen quen. Chàng nhìn kỹ hơn và trong khi đó thiếu phụ ngẩng mặt lên. Chương giật nẩy mình. Oanh ! Có lý nào Oanh làm trong một quán rượu ?

Chàng đứng dậy đi lần vào. Oanh thấy Chương trước, nàng điềm nhiên ngó ra. Đợi Chương đến gần, nàng hỏi:

- Em không dè anh còn tìm lại em.

- Oanh, tội nghiệp anh lắm. Anh đâu cố ý tìm. Sự tình cò đã dun rủi anh...

- Lại cũng tình cò !

- Oanh đừng trách anh. Oanh hãy cho anh biết mau mau tại sao Oanh ở chốn này. Oanh chỉ một người đàn ông cao lớn ngồi bàn ngoài :

- Chồng em, chủ cái « Bar » này.

Chương sắp ngã, chàng cố gượng lại. Oanh tiếp :

- Anh đừng khinh họ nhé. Chồng em tốt lắm. Em có người chồng không đến nỗi hổ thẹn.

- Oanh hãy nói thiệt, em có được sung sướng bên người ấy không ?

- Sung sướng ? Em có biết thế nào là sung sướng ? Một khi trái tim bị nứt vỡ rồi, người ta chỉ còn một điều là : Sống.

- Em hãy tha lỗi cho anh.

- Em tha cho anh từ lâu rồi. Mỗi người có một định mạng, chẳng làm sao vượt khỏi.

- Oanh đã sống với nhiều ngày đau khổ...

- Em không ân hận điều đó. Với em đau khổ là những kỷ niệm xinh đẹp nhất trong đời em. Em muốn giữ mãi mãi những kỷ niệm ấy đừng phai, đừng giảm một phân nào.

Em có cần chi được ai an ủi. Mỗi khi người ta an ủi dỗ dành em, nỗi buồn đau của em sẽ tiêu tán mất.

Loài người mảng nông đã đi tìm hạnh phúc có hay đâu hạnh phúc tự tay trời phân phát khắp mọi nơi, nó không ở chỗ nào nhất định. Hễ may ai thì nấy gặp. Ngày chúng ta chia nhau, dì em bắt em lấy chồng. Em ưng người đến trước nhất.

- Anh biết tội anh nhiều lắm !

- Chương, hãy quên đi. Một ngày kia chúng ta cũng rời bỏ cõi đời lầm lỗi này...

Chồng Oanh bước vô. Chương giả cách vừa trả tiền xong, chào Oanh quày quả đi ra.

Oanh chậm chậm lật từ trang sổ, bàn tay trân trọng ép lên những giọt nước mắt còn nóng hổi rơi trên tờ giấy như người ta đã ép cánh một đóa hoa xinh.

Chương ngồi trên bần trong vườn thú gục đầu vào hai tay, chàng khóc rất lâu. Mảnh sống còn sót lại, mảnh sống kết bằng những kỷ niệm tốt tươi, âu yếm ngày

gần Oanh rày cũng chết nốt. Hình ảnh mà chàng thờ phượng như một vị thần trong sạch trong trí tưởng, hình ảnh ấy đã mất đi rồi.

Đời chàng còn gì nữa !

Chàng có cảm giác chàng là một kẻ chết : Bóng tối dày đặc bao phủ chàng mãi mãi. Ngày hình như không bao giờ trở lại.

Tiếng nước róc rách dưới giòng sông Thị-Nghè khiến chàng sực tỉnh.

Chàng còn sống ! Tại sao chàng không chết ?

- Ngày kia rồi chúng ta cũng rời bỏ cõi đời lắm rồi này...

Sao chàng không chấm dứt cuộc đời mình sớm hơn ?

Chương lần lại gốc cây nhìn xuống nước... Trước sự quả quyết của Chương, một hình ảnh vụt hiện ra. Chương ngồi rũ xuống cỏ sẽ kêu lên :

- Huê. Huê.

Tám lòng người cha dựng đứng dậy gạt hết ý tưởng đen tối trong một phút cuồng trí, chàng làm thêm :

Ta không có quyền chết ! Ta không có quyền bắt những kẻ khác đau khổ tự mình gây ra, tự mình phải chịu.

Chương mạnh bạo ra về, đầy lòng tin cậy vào tha thứ của Lan

Gia-định tháng chín 1940

NHÀ XUẤT BẢN ĐỜI NAY

Khái - Hưng

Hồn bướm mơ tiên *hết* — Nửa chừng xuân *hết* — Tiếng suối reo *hết* — Giọt đường gió bụi (*sắp tái bản*) — Tục lỵ *hết* — Gia đình *hết* — Đợi chờ *hết* — Thừa tự *hết* — Tiêu sơn tráng sĩ 1p00 — Hạnh *hết* — Những ngày vui 0p75 — Đẹp *hết* — Trống mái (*tái bản*) 0p80 — Đôi mũ lệch 0p68 — Thoát ly (*tái bản*) 0p90 — Đồng bệnh (kịch) đang in

Nhất - Linh

Đoạn tuyệt *hết* — Tối tăm *hết* — Hai buổi chiều vàng *hết* — Đôi bàn *hết* — Lạnh lùng *hết* — Bướm trắng *hết* — Nồng thu 0p70

Khái-Hưng và Nhất-Linh

Đời mưa gió 0p85 — Anh phải sống *hết* — Gánh hàng hoa (*sắp tái bản*)

Thạch - Lam

Gió đầu mùa *hết* — Nắng trong vườn *hết* — Ngày mới *hết* — Theo giông (loại Nắng Mới) 0p40 — Sợi tóc 0p68

Tú - Mỡ

Giồng nước ngược I — *hết*
Giồng nước ngược II — *hết*

Hoàng - Đạo

Trước vành móng ngựa 0p35 — Mười điều tâm niệm *hết* — Con đường sáng *hết* — Tiếng đàn *hết*

Thế - Lữ

Bên đường thiên lôi *hết* — Lê phong phóng viên *hết* — Mai hương và Lê phong *hết* — Mấy vần thơ (*tập mới*) *hết* — Vàng và Máu *hết* — Gói thuốc lá *hết* — Gió trắng ngàn *hết* — T. 30
Tùng Linh 0p70

Xuân - Diệu

Thơ thơ *hết* — Phấn thông vàng *hết*

Đỗ - Đức - Thu

Vỡ lòng — 0p50

Huy - Cận

Lửa thiêng (thơ) *hết*

Bà Tú Hoa

Bóng mờ 0p65

Nguyễn - Hồng

Bỉ vỏ *hết* — Những ngày thơ ấu *hết*

Thanh - Tịnh

Quê mẹ — *hết*

Trần - Tiêu

Con trâu *hết* — Chồn con (*sắp tái bản*)

Đoàn - Phú - Tứ

Những bức thư tình *hết* — Mơ hoa 0p68

Bùi - Hiền

Năm vạ — 0p65

Hoàng - như - Tiếp

Tứ quốc chi (loại Nắng Mới) 0p30

Cô Anh - Thơ

Bức tranh quê (giải thưởng khuyến khích về thơ do T. L. V. Đ. tặng) — 0p80